

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje	\$2.50
Kanadoj ir Lietuvoj	\$3.00

Pusė metų:

Amerikoje	\$1.25
Kanadoj ir Lietuvoj	\$1.50

Škelbimų kainas klauskite laikra.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 88 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

KAJNA 5 CENTAI.

No. 36

So. Boston, Mass., Rugsėjo (September) 4 d., 1924 m.

Metai XI

Kompozitorių Miką Petrauską Patiko Nelaimė Lietuvoje

Vos Išliko Gyvas nuo Perkuno Pritrenkimo.

Didžiausių lietuvių kompozitorių, Miką Petrauską, nelaimė patiko. "Sandara" gavo nuo jo sekančią žinią:

Rugp. 9 d., 6:50 ryte.

Miestelyje Dusmenis, Trakų Apskirtyje, buvo mane Perkunas užmušęs. Sudegino namą ir svirną. Atgavau nuomonę po valandos laiko. Pradžios to visko neatmenu. Gydo Dr. M. Devenis. Turiu krutinę įlaizytą kaulų ir taipgi kai kurie kelyje kaulo išsisukimas. Esu subandažavotas. Rankos liuosos ir veikia. Kojos buvo suparalizavotos, bet tuojais atsitaish. Užvakar parvežė mane brolis Kipras Kaunas ir čia Lietuvos Viešbutyje.

Vaikštau gerai. Už dviejų mėnesių busių visai sveikas ir galėsiu but nauju "Perkunsargiu."

M. PETRAUSKAS.

19-VIII-24.

Baisios Muštynės su Klaniečiais.

Šeši užmušti, penki sužeisti. Karuomenė išimaisė.

HERRIN, ILL. rugp. 30 d. Šiandie po pietų čia vel atsinaujino susirėmimas tarp Ku Klux Klaniečių ir jū priešų Susirėmimas iškilo dėl to, kad vietos teisčjas išmetė tardymą prieš brolius Sheltonus, kurie, sako, nužudę konstabelį Caesar Cagle, klanietį, su romne praeito sausio 8 d.

Saudymasi prasidėjo, kada šerifas pasidavė valdžios darbininkus painiai troką iš tulo klaniečio. Nes tuoj troka sako, buvo vežta munšinas klaniečiai pradėjo saudyti. Pasiemime tapo nušautas vienas vaidinimas, vienas šiaip žmogus ir keturi klaniečiai. Be to penki sunkiai sužeisti. Iššauta apie 50 šuvių. Po tuom klaniečiai pradėjo važiuoti į tą miestą iš visos apiclinkės miestų, apsiginklavę ir kraujo praliejimui pasirengę. Valdžia pašaukė kariuomenės, kuri užpildė gatves.

Ant rytojaus suareštuota devyni klaniečiai, kurie kaltinami nužudyme šešių žmonių praeitą dieną. Juos areštavo čia ir nugabeno į Harrisburgo miesto kalėjimą. Kalėjimas apstatytas gerais apsiginklavusiais saugotojais, kad klaniečiai nebandytų užpulti kalėjimą ir pakiusuoti savo draugus. Klaniečiai sukinašai aplink, bet užpuolimo dar nedaro.

Vienok klaniečiai mobilizuojasi. Apie septynias mylias nuo miesto jie laikė didelį savo susirinkimą, kur degino kryžių, ką jie labai mėgsta daryti. Kariuomenė pasirengus apsaugoti gy-

ventojus. Miesto valdžia pasidalinus beveik pusiau. Vieni stovi už klaniečius, kiti prieš. Policijos viršininkai yra klaniečiai. Šerifas yra didelis prieš-klanietis.

Prigėrė du Kunigai.

Nuvažiavo su merginomis mudytis ir patiko mirtį.

Du jauni, gražūs katalikų kunigai, William H. Chittick ir Thomas F. Keohane, prigėrė praeitą sereda, Sunrise maudynėse, arti Marsfield. Vienas kunigas buvo iš So. Bostono, o antras iš Dorchesterio.

Seredoj po pietų susitarė graži partija važiuoti pasimaudyti. Tai trys Callahanų seserys, iš Brocktono: viena 21 metų amžiaus, kita — 18 ir trečia 16 m., du kunigai ir jų brolis.

Merginos greitai sušoko į vandenį ir pradėjo plaukti tolin nuo krašto. Viena jų vyresnioji moka gerai plaukti, tai ji nuplaukė pana toli ir ten pradėjo ją k traukti. Tada kunigai metėsi prieš jos, kad išgelbėtų ją. Bet pirma, negu jie priplaukė prie merginos, abudu pasinėre ir dingo. Tada ta mergina pasiūsiuosa nuo mėslungio ir vietoj, kad kas ją gelbėtų, pasileido plaukti kur kunigai nuskendo. Ir ji buvo viena jų pagavus už rankos ir pradėjus traukti laukan, bet vilnis atėmė iš jos. Kunigo brolis buvo pagriebęs kitą, bet ir jam nepavyko išgelbėti savo brolio. Taip abudu kunigai ir turėjo žuti. Kunigai buvo vienas 30 metų, kitas 29 m. senumo.

Ugnis Teatre.

CHELSEA, MASS. Per darbininkų dieną čia iškilo gaisras naujam teatre, vardu Chelsea Teatras. Gaisrui prasidėjus žmonių teatre buvo 500, kurie visi mušė prieš durų, kad pirmiau išbėgus laukan. Nieks sunkiai neužgauta. Visa, ką kai kurie rukentėjo, tai nuo grūdimosi prą duris, kur tapo apmindžiota keletas vaikų ir moterų užgauta. Ugnis prasidėjo prie aparato, kažin kaip nepaprastu budu užsidegė filmos.

Lakunai Sugrįžo.

Amerikos du lakunai, Smith ir Nelson, kurie keliavo aplink pasaulį, jau sugrįžo atgal į Jung. Valst. Jų kelionė omė penkis mėnesius ir keturiolika dienų. Pavojingiausia vieta kelionėje buvo tarp Grenlandijos ir Islandijos vandenynas, kuris yra geriau ledynas. Čia italų lakunai buvo patekęs nelaimėn. Tačiau amerikiečiai laimingai sugrįžo. Okeaną jie perskrido į šešias valandas ir 49 minutes. Jie perskrido į tą trumpą laiką šiaurinį Atlantiką, padarydami

570 mylių. Vietomis orlaiviai darė 126 mylias į valandą. Amerikiečiai pasitiko lakunus labai šauniai ir trukšmingai.

Dvidešimts Septyni Sužeisti.

Traukiniai susidūrė. Plieniniai vagonai išgelbėjo daug gyvasčių.

SYRACUSE, rugp. 30. Anksti šryt, netoli nuo šio miesto pasitaikė nelaimė. Ant New York Central gelžkelio susidūrė du traukiniai, "Lake Shore Limited" ir "Detroitier." Vienam jų antrasis įvažiavo į galinius vagonus ir pasekmėje tapo sužeista dvidešimts septyni žmonės. Gyvasčių nežuvo nė viena. Jei nebūtų buvę plieniniai vagonai, tai gal daugelis būtų buvę užmušti. Susidurimas nebuvo jau taip smarkus, nes kai kurie iš keleivių net ir nepabudo traukiniams susidurus.

Civilės Karės Pavojus Kinijoje.

Kinijai nebesimato vilties išsigelbėti nuo civilio karo. Iš abiejų pusių rengiama ginklai karui pradėti. Du dideli Kinijos vadai atsisotė vienas prieš kitą ir jiedu linkę išspresti savo klausimą kraujo praliejimu. Vienas jų vadų yra Lu Yung Hs.ang, kuris turi savo kariuomenę sustatęs labai gerose vietose gintis bei užpulti priešų. Antras vadas yra Wu Pei-Fu. Šis generolas valdo centralinę armiją ir mano, kad jisai pradės karą.

Amerikos, Anglijos, Japonijos ir Francijos diplomatai pasiuntė kinams pastabą, kad valdžia rūpintis apsaugoti svetimias gyvastis ir turta, kurie ten randasi. Atsakymas gauta, kad tas bus daroma, ant kiek pasirodys galimu.

Ruhr Dalį Apleidžia.

Šiomis dienomis francuzai pradėjo apleisti vokiečių Ruhr dalį, kurią jie laikė užėmę. Iki galutinai bus apleistas tas vokiečių kraštas, gal užims keletą mėnesių, kol jie užpildė savo darbininkais visus valdiškias vietas toje dalyje. Kada francuzai apleis Ruhr ekonominiai, t. y., ištrauks iš ten visus savo darbininkus ir kaikiuriuos daiktus, tada ir jų kariuomenė pasitrauks iš Vokietijos žemės.

Darbininkai Laimi.

Francijoje šiomis dienomis darbininkai iškovojė ekonominę darbininkų tarybą. Valstybė ją pripažino. Tai yra didelis darbininkų laimėjimas.

Bijo Vokiečių.

Francuzai prisibijo vokiečių komercijoje. Girdi, kaip nors turi buti padaryta sutartis su Vokietija komercijos klausime. Nes kitaip dalykui esant, vokiečiai savo prekėmis užplūs Europą ir francuzų gaminius nustums užpakalin, Francuzai mano, kad jie nepajėgs lenktiniauti su vokiečiais komercijos dirvoje.

Brangi Byla.

Milionierių žmogždžijų, Chicagoje, Loeb ir Leopold, byla atsisinti apie puse milijono dolerių, prirokuojant išlaidas iš abiejų pusių.

Tardymas jau pasibaigė praeitą savaitę. Advokatas Darrow, kuris gina žmogždžius, davė nepaprastai ilgą kalbą, kufi tęsės per pustučios dienos. Kai kurie laikraščiai atspauzdino ištisai jo kalbą. Advokatas vardan žmoniškumo nurodinėjo, kad tie du vaikai negali buti pakarti. Nes pakorimas nieko nepadės. Jo kalba buvo gana jautri ir įtakinga, Bet žmonėse vistiek pasiliko opinija, kad tie du vaikai yra pavojingi draugijai ir kad geriau juos pašalinti iš šio pasaulio.

Teisėjas pažadėjo išnešti savo nuosprendį apie už poros savaitę. Jis dabar pasišalins iš Chicagos peržiūrėti rekordų iš to tardymo. O jų yra apie 2,000 puslapių. Teisiamieji visada nudauda, kad jie nieko nepaiso, ar jie bus pakarti, ar ne; jiems vistiek.

Militaristai Laimėjo Japonijoje.

TOKYO, rugp. 29 d. Japonijos kabinete buvo manyta pravesti planas, kuris būtų leidęs perkrauti Japonijos armiją. Kiti sakė, kad tas planas turėjęs tikslią sumažinti kariuomenę. Bet militaristai, nors iš karto ir buvo sutikę, neprileido prie to. Vadinas jie laimėjo. Be to dar varoma Japonijos agitacija, kad mokyklose būtų mokinama militarinio mušto.

Nežmoniškas Pasielgimas

Lietuvos kunigai persekioja kitų tikėjimų žmones.

Nelabai senai atsitiko Lietuvoje dviem lakunams nelaimė, jiedu tapo užmušti. Vienas jų buvo rusas-stačiatikis, antras lietuvis-katalikas. Kada gi reikėjo tuodu lakunus palaidoti, tai katalikų kunigai pasistengė, ant "Lietuvos Žinių" pranešimo, kad stačiatikių kunigas negalėtų palydėti stačiatikio lakuno. Ir abudu lakunus lydėjo tik katalikų kunigas.

Tas aiškiai parodo, kaip ne-

žmoniškai elgiasi Lietuvoje mūsų kunigai. Jie netik persekioja bedievius, bet ir kitų tikėjimų žmones.

Brazilija Nerimauia.

Neseniai Brazilijoje buvo įvykęs sukilimas ir sukličiai buvo gana daug laimėję ir svarbių vietų užgriebę. Bet ant galo valstybės kariuomenė paėmė viršų. Vienok revoliucijinis upas pas tenykščius gyventojus dar ir dabar pasireiškia gana smarkiai. Šiomis dienomis jie išsprogdino bent keturias bombas Sao Paulo mieste ir apdraskė valdžios įstaigas.

Karalaitis Atvažiavo.

Anglijos karalaitis šiomis dienomis atvažiavo į Ameriką atostogom. Jisai jau aplankė Washingtoną ir matės ten su valdininkais. Amerikiečiai labai pagerbia Anglijos princa.

Vokiečiai Sutinka su Londonu.

Vokiečių valstybė priėmė Dawes planą, arba tai kas buvo neseniai nutarta tarptautinėje Londono konferencijoje. Reistage balsuojant pasirodė 314 balsų už Dawes planą, 127 prieš.

Ragina Ginkluotis.

Gen. John L. Hines, kuris mano užimti Pershingo vietą Amerikos kariuomenėje, išsireiškė, kad Amerika privalo rūpintis apsiginklavimu. Girdi, nors didelės rūpinimasi apsiginklavimu, uždeda tautai sunkią naštą ir nelėidžia progresuoti. Bet tuom pačiu sykiu yra neatsargū buti neprisirengus. Jisai, matyt, tos nuomonės, kaip ir kiti militaristai.

Nori Išvaryti.

Imigracijos komisieriai deda pastangas, kad išvaryti Luis Angel Firpo iš Amerikos. Esą jis peržengęs imigracijos įstatus. Firpo yra atvykęs iš Pietinės Amerikos ir garsus fugilistas. Praeitais metais jisai turėjo persitikrinimą — muštynes su garsiausiu J. V. muštiku Dempšu. Matyt, amerikiečiai užvydi Firpui pasipinigauti iš jų. Amerikos laikraščiai jau senai kalba, kad amerikiečiai mėto savo pinigų svetimiems.

Du Užmušti.

DETROIT. Čia praeitą sereda tapo užmušti du kaliniai ir 15 sunkiai sužeisti, kada ištiko eksplozija. Policija turėjo sukonsfiskavus munšaino ir manė jį perkelti į kitą vietą. Beperkeliant ištiko ta nelaimė.

Darbai Gerėja.

Po "Labor Day" darbai pradėjo eiti geryn. Manchester, N. H. pradėjo dirbti keletas dirbtuvių pilną laiką, nors praeitus kelis mėnesius stovėjo. Ir kitur darbai pradeda eiti.

Deimantų Užbaigė.

Turtingas daktaras iš Brooklyn kaitina panelę Hortense Martin iš Brooklyn, buk jinai paėmus jo du deimantų prisodintus branžetetus, kurie jam atsejo \$5,500. Daktaras yra ženotas, bet jau du metai, kaip jis draugau su ta mergina ir rašė jai labai meilius laiškus. Bet dėl tu deimantų, jis sako, dabar turės viskas pasibaigti tarp jų dviejų.

Fašizmas Anglijoje.

LONDON, rugp. 30 d. Čia įvyko susirėmimas tarp fašistų ir darbininkų partijos simpatizatorių. Per praeitas kelias savaites ejo nemažai ginčų tarp tu dviejų srovių Hyde Parke ir Clapham Common'e. Bet šiomis dienomis jie išėjo ir pasikūščiuoti. Ant Clapham Common darbininkų partijos simpatizuofojai vadino fašistus į debatus, o fašistai, buk, atsakę jiems: "Mes su komunistais neiname į debatus; mes esame kumščiu su jais nuspresti dalyką." Po tuom prasidėjo kumščiavimasi tarp vñenų ir kitų. Tačiau nieko neatsitiko. Vienok tas parodo, kad ir Anglijoje randasi žmonių, kurie karštai stovi už fašizmą.

Munšainerius Baudžia

Ligsiol Bostone trokai, kada pagaudavo juose vežant munšainą, buvo grąžinami savininkams. Dabar gi jau nebesugrąžinami. Juos pasiailkus prohibicijonieriai. Šiomis dienomis tapo užgriebti aštuoni tokie automobilai ir juos žada pasilaikyti prohibicijos komisijonieriai.

15 Vyrų Leduose.

Alaskoje laivelis su penkiolika žvejų išplaukė į marias žuvauti ir nusitolino į ledyną. Dabar nebegali sugrįžti. Šaukiama si iš Jung. Valst. pagalbos. Manoma, kad orlaiviai galės žvejus išgelbėti nuo mirties.

Pranešimas.

Su kitu "Sandaros" numeriu pradėsime spaudzinti gerb. J. Sekio, kuris neseniai sugrįžo iš Lietuvos, svarbių raštų apie Klaipėdos kraštą. Ir graži apysakaitė tilps.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į ALTS.
 Chicago, Ill.:
 Petras Lakaras, 75 kp.,
 Antanas Bitautas, 25 kp.

Aukos Sandaros Fondan.

A. L. T. Sandaros 78-ta kuopa (Motery) aukojo \$31.00 Sandaros fondan, už ką varden organizacijos širdingai dėkavojo vietos Moterų 78-tai kuopai už tokią stambią auką. Taipgi negaliu praleisti nepaminišę apie šią sesučių Sandariečių kuopos veikimą.

Vietos Moterų Sandariečių kuopos veikimas gal būt neperdėsiu pasakęs, kad yra vienas iš pavyzdgingiausių mūsų organizacijų. So. Bostono Sandariečių savo veikimu yra toliaus progresuojančios negu bile kuri kita kuopa visoj Naujoj Anglijoj. Jų parengimai nuolat būna gražiausi ir pasekmingiausi, nėra to parengimo, kad ši Sandariečių moterų kuopa neturėtų gerų pasekmių. Tiesa, yra šioj kuopoj darbščiu sesučių Sandariečių ypatingai savoj darbštumui pasižymi gerb. draugės Palubeckienė, Naubūrienė, Apšiegienė, Navieckienė ir Sangailienė, veikia ir kitos draugės Sandariečių, vienok pastarosios yra taip sakančios vadovaujančios visame veikime.

Ačiu Sandariečių moterų kuopos pastangomis tapo perstatyta daug scenišku veikalu, ir koncertų; o kiek gražių balių ir kitokių pramogėlių tapo parengta ir tai vis tankiausia Sandaros reikalams. Bet tai neviskas. Sandariečių veikia ir organizatyviam darbe. Štai P-nia Palubeckienė, apsilankė Administracijoje 25-tą dieną rugpjūčio ir iš pasikalbėjimo pasirodė, kad šio moterų Sandaros kuopa mano daug pasišvęsti šiame žiemos sezone savo kuopos organizatyviam veikime. P. Palubeckienė, platina savo organą "Sandarą", nes su šiuo apsilankymu Administracijoje, pridavė Sekretoriui naują prenumeratą Sandarai ant metų.

Malonu matyti mūsų sesutes Sandariečių taip pavyzdingai veikiančių. Linkime jums draugės geriausių pasekmių jūsų darbuose.

A. L. T. S. Centro Sekret.
 V. M. Č.

Sandaros Veikėjų Centrai Pranešimai.

Kas diena vis daugiau gauname žinių nuo mūsų kolonijų veikėjų Sandariečių, kad visur yra daromos pastangos geresniam prisirengimui organizatyviam veikimui. Tuli mūsų darbuotojai painformuoja Centrai savo veikimui plenumais, tas yra labai pagirtinas dalykas ir pradžiai apsi-reiškimo mūsų kooperatyvio veikimo.

Štai mums rašo žymus Pitts-burgh'o Sandariečių veikėjas pil. Juozas Virbickas, sekančiais: "Gerb. draugai: Mes, Pittsburgiečiai jau pradėdami atsiliepti į mūsų Lietuvių kolonijos veikėjus ir visą visuomenę, idant suvienijus mūsų Pittsburgiečių Lietuvių bendras pastangas ir po vėliava A. L. T. Sandaros, padirbėti naudai mūsų brolių lietuvių aname krašte Okeano. Mūsų darbai bus toki, kad parodžius šiek rikalų begėdišką, pragaištingą darbą varomą dėl mūsų Tėvynės Lietuvos ir mūsų draugų Lietuvos darbininkų kurie kenčia persekiojimus ir priespaudą." Toliau šis mūsų veikėjas tarp kitko sako: "Mes Sandariečiai esame gerai susiorganizavę ir mūsų organizatyvūs veikimas pastaruoju laiku bus dvigubai vedamas. Sandara nūdien mūsų kolonijoje yra vadovaujantis organas, mūsų leidžiamas laikraštis trumpoj ateityj bus vienatinis laikraštis, kurį vietos lietuviai skaitys."

Kiti du mūsų veikėjai gerb. Paplauskas ir Kuizinas, taipgi liudija tą patį. Reiškia Pittsburgo Sandariečiai jau išsijudino organizatyviam darban ir vargu su jais kas iš Sandariečių galės susilyginti, nes jie jau yra pasižymėję savo darbais praityje. Pittsburgje šiandien jau gyvuoja penkios Sandaros kuopos ir visos skaitlingos nariams energingais darbuotojais.

Detroito Sandariečiai taipgi mums rašo ir sako, kad jau jie taipgi padarė keletą tam tikrų konferencijų ir darbas jau eina. Chicago Sandariečiai ypatingai 75-tos kuopos draugai pradeda smarkiai išsijudinti. Mūsų generalis organizatorius, gerb. S. K. Grišius, rašo, kad Sandara Chicago Lietuvių tarpe vis daugiau įgauna įtekmes ir vietos žmonės suprastdami, kad Sandara yra jų geriausia draugė. Mes tik galime šį faktą patvirtinti, nes kas savaitė gauname naujus skaitytojus Sandarai.

Rašo mums ponis B. Sinkevicienė, kuri nėra Sandariečių, tačiau pamylėjus Sandarą. Gerbiamą Sandaros Administraciją: vos tik tapau skaitytoja Sandaros vienok turiu pasakyti, kad esu skaičius visokius laikraščius ir dabar juos skaitau, bet Sandara man geriausia patinka. Siunčiu tris dolerius tamistoms ir prašau siųsti Sandarą mano broliui į Lietuvą. Ponia Sinkevicienė, gyvena Waterbury, ir jau keletą prenumeratų prisuntė Sandarai. Tas parodo, kad kiekvienas susipratęs lietuvis ar lietuvaitė skaito Sandarą arba įstoja į organizaciją A. L. T. Sandaros.

Malonu mums Sandariečiams, kad mūsų visuomenė pritaria mums ir mūsų idealams, ir pritars, nes Sandarai rupi lietuvių tautos reikalai, lietuvių darbininkų politinis ir ekonominis gyvenimas. Sandara visuomet stovėjo ir stovės už tą idėją, kad Lietuva lietuviams. Lietuvos valstybės politinės ir ekonominės reformos turi būti demokratiškos. Gerbiamas žmonių darbininkų, biudnuomenės ko-greičiausia privalo būti vykdomas. Mes Sandariečiai su pagalba mūsų Lietuvių visuomenės tą įvykdinsime. Klerikalizmo apaštalai neviešpataus ilgai ant darbininkų.

ALTS. Sekretorius,
 V. M. ČEKANAUSKAS.

KUOPŲ SEKRETORIŲ ATYDAI.

Brangūs bendradarbiai A. L. T. Sandaros kuopų Sekretoriai, prašau jusų visų, kad kurie jau neturite Blankų dėl mėnesinių mokesčių, tuojaus rašykite į Centrai reikalaudami Blankų, o mes prisišvims tamistoms ant pareikalavimų. Kurie dar turite prašome visus kuopų sekretorius tas naudoti surašams kuopos narių mokesčius siunčiant į Centrai. Taipgi, prašau tamistas dėl jūsų labo ir mūsų dėl geresnės formalės tvarkos, kad rašant narių mokesčių surašytumėt narių vardus alfabetišką taisyklę,

jeigu tik tas jums yra galima ir paranku. Tokia rašymo tvarka bus nė tik gražesnė, bet naudinga taupymui Centro Sekretoriaus laika. Tikiau, kad tamistos

draugai ši mano prašymą priimkite ir ateity praktikuosite pagal savo išgalės.

A. L. T. S. Centro Sekret.
 V. M. ČEKANAUSKAS.

MUSŲ PARTIJOS.

Mūsų Politinės Partijos Ir Jų Veikimas.

Lietuvių politinis veikimas per pastaruosius praėjusius dešimtį metų buvo aktyvus. Mūsų liaudis daugiau domės kreipė į politiką negu kitus tautos reikalus k. t. mokslą, pramonę, kultūrinį progresą. Politiniai, lietuviai yra gana žymiai pakilę. Mūsų pramonė, mokslas, ir abelnai kultūrinis kilimas labai lėtai pirmyn žengia, tačiau politinis veikimas labai plačiai išsivystęs. Paprastas žmogelis šiandien jau apie politiką siek tiek turi nusimanyti. Tiesa, pastaruoju laiku, lietuviai politikoj jau pradeda atbukti ypatingai Amerikoj. Kitados politinės agitacijos prakalbos žmonės ėmė dalyvumą, klausė prakalbinukų agitatorių, nūdien jau kitaip yra. Tačiau tas nereiškia, kad mūsų liaudis darbo žmonės neįdomėja politikai, ekonominių reformų klausimu. Lietuvoj pastaruoju laiku liaudis labai žymiai susidomėjo, ypatingai dabar, kada nelabas klerikalizmas paraližiuoja kraštą, kada žemdirbiai ukininkai ir maža-žemiai tapo ekonominiams ir politiniams klerikalų vergais. Amerikoj gyvenančiuose Lietuvos piliečiuose taipgi yra nepasigandėtinimas, žodžiu sakanč, lietuviai darbininkai kaip Lietuvoj taip Amerikoj klerikalų politinę ir ekonominę opresiją žymiai atjaucia, jaja piktinas.

Lietuvių Politinių Partijų Veikimas.

Lietuvių tauta dalinasi į politinis frakcijas maždaug taip: krikščionys demokratai, dešinysis elementas; Tautininkai, Liberalinis elementas, Socialistai ir komunistai, kairysis elementas. Šios keturios frakcijos arba kaip paprastai mes vadiname, politinės partijos, susidaro didžiuoju iš darbininkų žmonių, tačiau ne visos jos yra darbininkams remtinos, todėl, kad jose randasi darbininkų išnaudojimo, ir ne darbininkų interesų ginančių žmonių, kurie neva vada partijų kovojanti už darbininkus.

Pavyzdin krikščionys demokratai, nuolat kalba buk jie dirba naudai darbininkų, tačiau yra kaip tik atbulai, darbininkams prispūdė kaip politiniai taip ekonominiai, apkrovė padotkais, visokiems didelėmis mokesčiais, tuo pačiu sykiu palengvino dvarponiams gyvenimo sąlygas, o turėdams, kunigams paskyrė dideles algas iš Valstybės iždo, davė jiems žemės didelius plotus — kitaip sakanč pristeigė kuniginių dvarų. Socialistai daug žadėdami dėl darbininkų nieko nedavė išskiriant, kad pripasakoti žmonėms apie Markso politiškas ekonomines teorijas, bet kada Lietuvos Seime buvo svarstoma žemės reforma, dvarų dalinimas mažžemiams ir be žemiams, tai socialistai šaukė, kad dvarus dalinti negalima.

Komunistai, kaipo tarptautiški (internacionališki) darbininkai sakė, kad Lietuvos kaipo valstybės savistovios visai nereikia. — Apie lietuvių darbininkų politinę ir ekonominę reformą kalbėt nenorėjo, girdi Lietuva maža šalis, lietuvių maža tauta savistoviai negalės gyvuoti, visokių nonsensų pripasakoję, jų supratimu Lietuva turi būti Rūsijos ar Vokietijos provincija ir gana.

Tautininkai demokratų, kį- taip žiurėjo ir žiuri į Lietuvos žmonių darbininkų politinį bei

ekonominį gyvenimo klausimą. Tautininkams rupėjo Lietuvos absoliutė laisvė — Nepriklausomybė politiniu klausimu, taipgi jiems rupėjo ir teberupi Lietuvos darbininkų ekonominis gyvenimas, todėl tautininkai nuolat stengėsi iškovoti Lietuvai politinę laisvę, padaryti nepriklausomą Lietuvos Respubliką. Tautininkai gerai žinojo, kad Lietuva galės gyvuoti kaipo nepriklausoma valstija, kad lietuvių tauta pilnai galės pati savaimė be Rusų ar Vokiečių pagalbos pasilaikyti, nes jeigu kitos mažesnės tautos nepriklausomai gerai gyvuoti, tai Lietuva irgi galės. Taip yra, Lietuva gyvuoja ir dar neblogiau už tokią Rusiją ar Vokietiją. Tačiau, kad Lietuvą padaryti dar galingesne, reikia vidui šalies praversti naujas formas, duoti daugiau laisvės šalies piliečiams, steigti mokslo ypatingai ukio kultūros švietimo įstaigas, bet ačiu nelemti likimui, užviešpatavimui klerikalų partijos, visas tuo tikslu yra atbulai, į vietą steigti mokslo įstaigas švietimui žmonių, yra steigdama vienuolynai ir kunigų gerbuojo pramonė, klerikaliskas kromelis." Tautininkų partija su visa išgale veda kovą prieš klerikalus, bet klerikalų pusėj didžiuoju tamsių darbininkų — katalikų, kuriuos kunigai apgaulingai turi pasižeboje, kol kas, negalima juos nugalėti. Socialistai ir komunistai kaip Herodas rankas nusiplovę stovi nuošaliai ir juokiasi; lietuviai darbininkai kenčia kunigų priespaudą. Mums neįstabu, kad socialistams ir komunistams neapeina Lietuvos darbininkų priespauda, kad jie neparodė ir neparodys politinę akciją prieš klerikalizmą Lietuvos Seime, leido liuosai nugalėti visą pažangą klerikalams.

Nėra reikalo daug kalbėti nei apie socialistus nei komunistus, nes šiu dviejų partijų tikslas svajonėms gyventi, teorijas skelbti ir tuomi klaidinti lietuvių darbininkų minias. Klerikalams rupi taipgi palaikymas Lietuvos privilegijuotų ponų, turėjų luomas, priespauda ant darbininkų, tą jie stengiasi palaikyti su pagelba savotiškų mokyklų valdomų kunigų ir vienuolių davatki, idant suilaikus lietuvius nuo tikro mokslo.

Tautininkų partija turi kitus idealus. Tautininkams visų pirmausia rupėjo Lietuvos politinė laisvė, po to darbininkų ekonominis ir socialis pažangus gyvenimas, demokratiškos reformos, ir jie stovės už savo demokratinį principą, kovos už jį toi, kol kovą laimės.

Kas tie gerieji tautininkai.

Tautininkų politinė partija gyvuoja jau labai senai. Tautininkai politikoj veikė tada, kada apie socializmą ir komunizmą Lietuvoj nieks nieko nežinojo, kada klerikalai taipgi buvo neorganizuoti.

Pirmais Tautininkais politikais buvo gerb. Dr. J. Basanavičius, Dr. V. Kudirka, Dr. J. Šliupas, Dr. Grinius, ir visa eilė jaunesnių tėvynainių, kurie pirmtiniai pradėjo politiką ir švietimo darbą Lietuvoj, nors jų veikimui buvo priešingi sulenkę lietuviai kunigai, Rusų caras, tačiau šie žmonės savo užbrigtą tikslą varė pirmyn. Negalėdami viešai Lietuvoj spauzdinti žodžių tautinė demokratiską idėją skleist, tai jie skleidė ją slapčiai, nepaisydami, kad kunigai darė skundus carui, o caro žan-

darai persekiojo šiuos darbuotojus.

Ačiu tautininkų veikimui, Lietuva atgavo tautinę spaudą. Pirmi lietuvių laikraščiai įsteigti tautininkų politinės partijos: "Aušra", "Varpas," juok tai tautininkų pastangomis įsteigta ir palaikyta. Vėliau vadinami aušrininkai-varpininkai įsteigė "Lietuvos Ukininką," kuris paliko tautininkų partijos politinis organas iki šiai dienai, susispietė apie jį visas pažangus tautiškas elementas, mūsų jauna ir sena inteligentija, ir sudarė papildintą pastovią tautininkų demokratų partiją užvardinant ją Valtiečiais Liaudininkais, todėl kad valstiečių plačiosios liaudies pažangus žmonės čia susispietė dėl vieno idealo Lietuvos išliuosavimui iš po svetimų jungo. Tai kuomi yra tautininkų partija ir kokį tikslą jį turėjo seniaus už tą patį jie stovi ir dabar.

Amerikoj Valtiečių Liaudininkų draugais yra Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Sandariečiai kaipo pažangus tautininkai padavė ranką savo vienminčiams Valtiečiams Liaudininkams, ir drauge stovi ant vieno politinio ekonominio principo pamato, kad Lietuva lietuviams! Lietuvos žemė turi būti tų žmonių, kurie ją dirba. Privilegijoms ir titulams vietos Lietuvoj neturi būti!

Politinė laisvė dėl piliečių darbo žmonių būtina reikalinga, ir ekonominės reformos koplačiausios. Tai Valtiečių Liaudininkų, ir Sandariečių idealas.

Mielas lietuvi darbininke, be skirtumo tavo dvasinių įsitikinimų, pagalvok kas tavo draugai politiniai, kokioj polititijoj tau pridera prigulėti, arba, kuriai tavo simpatija privalo būti. Atmink, kad Lietuvoj tavo draugai Valtiečiai Liaudininkai, Amerikoj, Sandariečiai. Susipažink su mūsų politiniais darbais ir mūsų idealais, tapk mūsų politiniu draugu.

A. L. T. Sandaros Centro Sekret.
 V. M. ČEKANAUSKAS.

Sandaros kp. Veikimas.

DETROIT, MICH.

Sandariečių Ekskursija.

Rugpjūčio 10 d. vietos Sandariečiai turėjo ekskursiją surengę, arba išvažiavimą ant Sugar salos. Pasekmių didelių nebuvo. Gal būt buvo jau pervėlai, nes įvairios organizacijos rengė išvažiavimus ir vis ant tos pačios salos. Matyt, žmonėms atsibodo. Tačiau vistiek nemažas būrelis dalyvavo Sandariečių ekskursijoje.

Salą pasiekus, buvo pasilinksmimų ir visi valgė "prie vieno stalo," nusėdę ilgiausią plotą pievos.

Turiu garbės tarti ačiu visiems, kurie dalyvavo ekskursijoje, o ypač J. Laukioniui, F. Matuzai, J. Ambrozevičiui ir Klemaruskui, kurie pagelbėjo komitetui tikietus išparduoti.

Teko jau išgirsti daugel kalbant, kad Sandariečių išvažiavimas buvo malonus ir kad kitais metais, kaip bus rengiama Sandariečių ekskursija, tai nė vienas Detroito lietuvis nepasiliks jo nedalyvavęs. Kitais metais Sandariečiai stengsis turėti išvažiavimą anksčiau.

Beje, ekskursijoje dalyvavo ir inž. P. J. Žuris, iš Clevelando.

Bus Sandariečių vakarienė.

Sandaros 29 kp. laikė susirinkimą ir nutarė surengti vakarienę orui atvėsus. Iškalno galima sakyti, kad vakarienė pavyks, kurie dalyvavo Sandariečių vakarieneje praeitais metais, tai jau ir klausinėja kada bus vėl Sandaros vakarienė. Taipgi išrinkta geras komitetas surengti vakarienes. Komitetan jena sekanti: M. L. Masionis, J. A. Masionienė, F. Šiupis, A. Šiupie-

nė, Ambrazavičius, V. Matuzienė. Visi gerai prityrę tame darbe, todėl galės surengti gerą vakarienę.

Laike vakarieniės ir sekančią dieną bus prakalbos; kalbės inžinierius P. J. Žuris, iš Clevelando, Ohio. Kaip matyt, tai gerbiamas žuris yra energingas vyras ir galės pasakyti gerą prakalbą Sandariečiams ir sveičiams.

Taipgi, Sandariečiai rengiasi prie Jung. Valst. rinkimų reikalui išrinktas komitetas pasitarti su vietos lietuviams. Komitetan jena: adv. J. P. Unikas, K. Šnuolis, J. Klemaruskas. Lietuviai laikykites balsavimuose lietuvių nutarimo.

29 kp. Korespondentas.

WATERBURY, CONN.

Berekalingas darbas.

Vietos Lietuvių Progresyvių Draugijų Sąryšio komisijos nariai, pil. K. Ramonauskas ir pil. J. S. Pruselaitis patalpino "Vienybėje" (iš rugp. 19, 1924.) atsiskaičimą į Conn. valstijos progresyves draugijas reikale suvertiti toj valstijoj pažangiųjų draugijų apskritį, susaokus minėtų draugijų suvažiavimą.

Man perskaičius tą atsiskaičimą pasirodė kas tokio neaiškaus. Man rodos, kad tai dedama bereikalingos pastangos. Ir štai kodėl: Conn. valstijoj randasi A. L. T. Sandaros apskritys. O A. L. T. Sandara, kaip visiems žinoma, yra progresyve organizacija, prie kurios priklauso skaitlingas burs lietuvių. Apskricio valdyba susideda iš gerai žinomų veikėjų. Sandara nuo senai jau kovoja už laisvę mūsų tautos. Taippat kovoja prieš Lietuvos klerikalus ir jų netikusią politiką. Todėl, mano supratimu, nėra reikalo Conn. valstijoje tvirti kokį tai apskritį, nes jau yra vienas ir jo užtenka. Todėl, broliai Waterburiečiai, stokite prie A. L. Tautinės Sandaros — stokite prie jos visi progresyviai lietuviai ir bendrai kovokime. Taip darydami geriau atsieksime savo tikslą, negu galvodami apie tėvimą naujų apskricių. Kaip busime visi plačiai protaujanti lietuviai po A. L. T. Sandaros vėliava, tada išnyks klerikalizmas ir visi kiti "izmai."

Jūs, broliai Waterburiečiai, juk turite Sandaros kuopą ir savo kolonijoje, prie kurios priklauso nemažai narių. Rašykites prie jos ir veikite bendrai su Sandariečiais. Taip elgdamesi, padarysite daug protlingau. Susipratusiems darbininkams yra išmintingiausia prigulėti prie Sandaros ir veikti su Sandariečiais, o ne aikvoti veltui jėgas, tveriant kokius ten naujus apskricius.

V. Vitukinas,

New Britain, Conn.

LAWRENCE, MASS.

A. L. T. Sandaros 12 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, rugsėjo (September) 7 dieną kaip 2 valandą po pietų, Sekio ir Urbšos ofise, 101 Oak St.

Gerbiamieji Sandariečiai ir Sandariečiai, malonėkite skaitlingai atsilankyti į susirinkimą, nes vasaros karščiuose nelabai buvo malonu praleisti laikas susirinkimuose. Todėl porą mėnesių nebuvo šaukiami susirinkimai. O dabar jau karščiai beveik yra praėję ir jau laikas pradėti rengtis prie žiemos veikimo. Mūsų kuopos finansų raštinkas Jonas Sekys yra sugrįžęs iš Lietuvos, praneš naujių iš Lietuvos, praneš naujių ir daugel kitų reikalų, kuriuos būtina turėsime aptarti. O taipgi ateidami nepamirškite ir naujų narių atsiverti prirašyti prie A. L. T. Sandaros.

Prot. rašt. A. BAGDONAS.

Pavykus Komedija

A. A. Tulys.

Pasauliniam karui praėjus pasireiškė žmonėse nauja idealogija. Ypač buvo tas pastebėta Amerikoje tarp jaunuomenės. Džazas pasigavo jaunuomenę ir įvedė ją į pusiau sapnų gyvenimą. Gramafonais, saksofonais, fletais ir kitokiais instrumentais plito fokstratų melodijos beveik iš kiekvieno namo, gero ir prasto. „Pasaulis eina prie galo. Jaunimas pasileidė iki žemiausiu laipsniu.“ — kalbėjo senesnieji. Džiazas, divorsai ir anti-gimdymas charakterizavo naują gadyne. Brangintina indifferencija buvo pastebima beveik kiekviename atsitikime.

Tomis dienomis pasitaikė ir tas prietikiškas, apie kurį noriu čia papasakoti. Buvo surengta varduvų iškilmė vienam neperdideliame salone. Mes, visa šešioliką porų, sėdėjome po vyšniava elektros šviesa ir nusikorusiom raudonų ir baltų popierių girlandomis ir gėrėm vyną. Visi tada buvome jauni ir nieko nebojom. Moterys užsivedė maloniai, be formalumų ir jos buvo visos gana patraukiančios: ružo pavartoje, laibos ir vikrios. Mes, vyrai, jas kalbinome ir erzino. Upas buvo pakilęs iki aukščiausiam laipsniui, rimtumo ribos senai peržengtos. Bet Nėlė Kajakutė toli buvo pralenkusi visus.

Jinai buvo, rodos, septyniolikos metų mergaitė, maža, laiba ir delikata, pačiam meilės pašėlime. Šalę jos sėdėjo jaunas, patogus vaikas, kuris neturėjo patyrimo su moterimis. Ir jis buvo persipilnas pasipriešinti Nėlės norui; ji veikė ant jo galingai.

Už pusvalandžio po tai, kai mes apsėdom stalą, Nėlė su savo draugu nuėjo taip toli, kad visas jų judėjimas buvo nenatūralus ir peržengtas tas ribas, kur nustojama estetinio skonio. Vienok mes juokėmės ir šaukėm:

—Nėlė! Ei, Nėlė, ką tu darai!

—Tyliškite, jūs! Jūs tylėjote, jūs pavydus žmonės! Jūs šelmiat! — ji nusijuokdavo į vieną ir kitą mūsų ir vėl žaidė su savo draugu.

Toksai jų elgiamasi pridavė mūsų puotai savito gyvumo, o ant galo suteikė jai ir originalę užbaigą. Nagi, ta linksma, pašėlus merga apie rytą išgėrė sajonaito ir už kelių minučių paliko mūsų draugiją ant visados. O jos draugas, Juozas Rauba, revolveriu save nudėjo. Priejuolis buvo labai nepaprastas ir nesuprantamas. Daugeliui amžinai pasiliko klausimas: „Dėl ko ji taip padarė?“ Vienok, ant galo, tai nėra reitenybūs dalykas; tai yra menkas psichologinis aktas, kuris dažnai pakartojamas.

Iš vakaro įeidinėjo į mūsų saloną sena moteris, kuri pratraukinėjo įsisiubavusių upą. Sudužus, jau arčiau ano gyvenimo senės įsilinkdavo iš kito kambario, prasistumus duris, ir žiūrėjo, kaip mes sėstam. Ji pasilaikė prie seno ir dabar buvo jai bausi matyti jaunųjų užsivedimą. Daugiausia ji nužiūrėjo Nėlę ir kartą pasivadino ją išėti ant valandėlės į kitą kambarį. Tuom tarpu Jonas Banas, kuris sėdėjo su mergina skersai stalo, pasinaudojo proga ir pamėjo ranka į Raubą.

—Eikš čia, — jis jam sakė.

Jiedu pasitraukė į kampan ir netrukus abudu šypsodamiesi sugrįžo vėl prie stalo.

Tas mažas jų pasikalbėjimas sukėlė gana didelio žingeidumo dalvyaujančiuose. Mat, visi žinojo, kad Nėlė Kajakutė tik praeitą savaitę draugavo su Jonu Banu. Buvo manyta, kad turės įsibriauti ginčų ir sensacijų. Bet įvykus tai tragedijai dalykas paaiškėjo priešingai. Banas, labai susijudinęs, papasakojo atvirai dėl ko visa tai atsitiko.

Nagi, Nėlė lošė apsimetėlės rolę. Jinai keršino savo didžiausiam priešui, kurį tik vakar dievino. Jinai keršino Banui.

Prieš iškilmę ji telefonavo Banui tris kartus. Pirmus du kartus jai atsakyta, kad Jono nėra namie. Trečią pasisėkė jai, pasidavus po kita pavardžia, privadyti Joną prie telefono.

—Ar tu ateisi, ar ne? — ji paklausė jo, pasimainius kelis žodžius.

Gavo atsakymą, kad ne. Jis eina su kita.

—Pasiutėlis! Aš tau parodysiu, — jinai, kaip jos motina paskui pasakojo, sukeikė užkabinus telefoną ir nuėjo rengtis. Apsitaisius ji pa-telefonavo Raubai.

—Ką tu veiki? — ji paklausė jo.

—Niekas, — jis atsakė labai atsidavusiai.

Jinai išlavintu dirbtinumu nusijuokė priekišus prie triubelės, kad geriau vaikiną pasigavus.

—Ištikrųjų? Niekas ir neveiki? A, tu tingus valkas. O kur manai eiti šį vakarą?

—Niekur neturiu eiti, — jis atsakė naiviai.

—Ištikrųjų. Nori išėiti su manimi, a?

Tokia proga jo gyvenime buvo pirma! Jis niekada nesitikėjo, kad tokia prinkta mergina, tokia flirtė, jam pasisiulytų. Jis priėmė pasiulytą maloniai ir karštai ir tuojau pradėjo daryti galvoje visokių daleidimų. Ateitis pradėjo sukintis prieš jį labai vaizdingam rate.

Jiedu atėjo į varduvų puotą, susėdo šaly-

mais. Pasitaikė, taip kad antro pusėje stalo sėdėjo Banas su kita mergina. Nėlė laikė, kad nepažiūrėjus į Baną. Ji buvo pasirengus atkeršyti jam, atkeršyti panaudojant šią neprityrusį vaikina. Tik ji pyko, kad šale Bano sėdi patogi mergaitė, kuri, be abejo, jam geriau patinka. Bet vistiek ji galės parodyti, kad jinai niekada nemylėjo Bano, kad jinai mylėjo ką nors kita. Tada jis negalės girtis, kad jis ją pastumė... Ir netrukus ji pradėjo taip veikti, kad kiekvienas jos pasijudėjimas rodė tarytum ji būtų aklausi mylėtus į šale savęs sėdinti vyrą. Jiedu abudu gėrė vyną iš vieno stiklo, ledsmetonę valgė iš to paties šaukštuko. Jinai bučiavo jį ten prie stalo, prieš visų akis. O nepritrys vyras dėl to ėjo iš proto. Jis veikė jai automatingai, tartum jos atmušas jai stovint prieš veidrodį.

Banas buvo nemažai merginų praleidęs ir gerai jas žinojo. Todėl dabar jam prisėjo laikytis, kad nesusiuko į Nėlės judėjimo. Jis buvo vyras, kuris turėjo pasisekimą su kiekvienu motere. Pavydo pas jį nesirado. Priegtam jis dargi buvo išsiauklėjęs palinkimą palaikyti vyro pusę, kada eina dalykas tarp merginos ir vaikino. Tą vakarą jam buvo gaila tik to nekaltos vyro, kuris jau buvo parodęs mažo žmogaus pasididžiavimą paveržiant nuo kito merginos. Bet Banas pasinaudojęs pirmą proga, dar vakarienei besitėsiant, tada kaip buvo nusivedęs jį į kampan, patarė tam lengvatikiui:

—Nebuk tu kvailas. Spirk tai mergai ir tegu ji sau eina. Jei ir toliau tu jai taip pasiduosi, tai už kelių dienų nusiukši sau sprandą. Jei netiki, tai daryk kaip tau patinka. Bet pamatyti.

Tokiam atsitikime patarimai ne kaip primami. Ir Rauba origintingai nusišypsojo ir nieko nelaukęs atkirto:

—Rupinkis savo bėdomis. Tu man pavydi. Ką aš padarysiu, kad tu jai atsidodai. Dėl tos mergaitės, žmogau, aš nepasigailėčiau tavęs, nors tu butum ir mano brolis, ar kas. Ji myli mane, to ir užtenka.

Banas nusišypsojo.

—Gerai. Daryk, kaip sau nori.

Tais žodžiais užsibaigė jų pasikalbėjimas ir abudu sugrįžo prie stalo.

Apie tris ryto, kada įsisiubavo žaismės, Nėlė pavargę bešėldama ir pradėjo apsisėti. Jai darės pikta ir neramu, nes visos jos pastangos nedarė prastų ženklų ant Bano. Jis taip graicngai ir vyriškai užsilaikė, kad rodet jis neboja nė vienos merginos puotoje, kuomet tos laiksto apie jį. Nėlė nuėjo į kitą kambarį su drauge.

—Aš sergu, — ji pasiskundė draugei.

—Kas tau yra?

—Man negerai. Žinai, Jonas atsisakė su manimi čia ateiti...

—Ištikrųjų. Aš manau, jam patinka jinai.

—Aš turiu didelį norą padaryti šį vakarą ką nors nepaprasto.

—Bet kam Nėlė? Tegū jis sau velkasi...

—Bet aš nieko nebeapsiausu. Aš taip... taip susijudinus dabar. Duok tu man kokias penkias minutes atsigulti.

Nėlė atsigulo į lovą. Ji nenorėjo gulėti, bet ji norėjo trumpai valandėlei viena pasilikti. Ji norėjo viena pamislyti apie praleistas dienas. Dabar ji buvo dvidešimt trijų metų amžiaus. Jaunime ji pradėjo pilnai, aktiškai dalyvauti budama šešiolikos metų. Septyni jų metai kai ji vedė maž-daug panašų gyvenimą. Diena iš dienos jai pasikartoję beveik tas pats. Bet vis dar neatibodo. Jos kaipo mergijos viršūnė baigiasi. Smagiausios dienos jau praėjusios. Ateitis ji jos nevilioja, ypač dabar kada Banas ją atstumė. Vaikai, banalus namų ruošas... Ne, tie daiktai ne jos skoniui. Sena jos motina laukia namie jos pareinančios, bet tegu sau laukia, sena žmona.

Sparčiai, keliomis sekundomis, kokia tai fantazmagorija, jos praeitis ir ateitis prasiūnko pro galvą. Ji atsistojo, pažiūrėjo į veidrodį, apsiuoko ant vienos kojos ir nuėjo pas žaidžiančius.

Rauba pasitiko ją atsidavusiai.

—Miegojai? — klausė jis.

—Miegojau.

—Jau pavargai?

—Aš nesijaučiu gerai. Juozai... Juozai... Leiskim aš tavęs prašyčiau vieno dalyko...

Bet jinai sakiniu nepabaigus, umu pribėgo prie viktrolo, uždėjo „Hanalulu“ rekordą ir pati viena graicngai padarė kelis žingsnius, paskui pasigavo vaikiną ir su juo šoko, kol rekordas išsibaigė.

Atsisėdus jį vėl jam pradėjo:

—Žinai, aš esu kvailiukė, moteriškas sutvērimas. Aš... aš įsimylėjau į tave. Jokio vyro aš tiek daug nesusimylėjau... Ir aš... Man nedrąsu... Aš noriu, kad tu paimtum šliubą su manim tuojau šį rytą.

Rauba tylėjo valandėlę, kol susigraibė ką sakyti. Nors toksai kvailas su merginomis, bet vistiek šiuokart jis paabejojo teisybe. Ar gi galimias daiktas, kad Nėlė teisingai taip jaustųsi?

—Ne šiandien, Nėlė, — pagaliau atsakė jis.

—Ne šiandie? — pakartoję jį žiūrėdama į jo akis.

—Ne šiandie. Gal ryto, ar kitą dieną kada, bet ne šiandie...

—Tai ir niekada. Kad taip, tai ir niekada.

IS LIETUVOS KARIUMENES GYVENIMO 1923 M.

Dėka mažutės Lietuvos kariuomenės narsumu, pasišvenmu, jos kruvinomis aukomis, kurios šiandien pūna juodejoj žemelėj, šiandien Lietuva Nepriklausoma, sukurė savo valstybę, stiprėja ir nors dar nesujungta, dar tebėra jos išplėsta sostinė ir kiti dideli plotai, bet tikisi atėjus progai pagalba savo narsios kariuomenės atgauti atgal ir galutinai sujungti į vieną kuną. Bet ar mes, lietuviai, ypač užsienyje gyvenantieji, pažįstame Lietuvos kariuomenę? Greičiau, kad ne. Labai mažai apie mūsų kariuomenę rašo Lietuvos laikraščiai, o užsienio, pav. Amerikos lietuvių, dar mažiau arba visai nieko nerašo, nes neturi žinių iš pirmųjų rankų, o iš Lietuvos kariuomenės laikraščio „Karys“ šį tą pasinaudoti, matyt, ir į galvą dar neatėjo.

Kol Lietuvos kariuomenės rašytojai bei korespondentai neraišinėja patys į Amerikos lietuvių laikraščius iš gražių savo kariuomenės dalies darbų, butų gera, kad patys amerikiečiai, nors iš „Kario“ šį tą persispaudintų, ypač iš jo skyrių „Kariuomenės Gyvenimas“ ir „Kariuomenės Sportas.“

Tuo reikalu, kad patys kariuomenės dalyvi kariai, pratantieji prie piunksnos darbu, šį tą parašytų ir į Amerikos lietuvių laikraščius iš savo dalies gyvenimo, veikimo, manau pakelti balsą per karų laikraštį „Kari“. O Lietuvos kariuomenė netik težio ginklą laikyti ir laikui atėjus kraštą ginti, bet jį, ko to nereikalinga, moka ir sugeba nuveikti daug gražių darbų bendram lietuvių tautos kultūrinimui, krašto kėlimui. Žemiau parašysiu šį tą iš 1923 m. kariuomenės gyvenimo švietimo ir sporto srity, kiek teko man žinių surankioti, bet toli gražu šiam trumpam rašinėly nesutalpinsi visų jos gražių nuveiktų darbų.

Kareivių švietimas kariuomenės dalyse 1923 m.

Atgavus spaudą, šiek tiek laisvės tautiniam lietuvių darbui, pastaraisiais prieš Didįjį karą metais jau buvo pradėjęs kilti Lietuvos švietimas. Vaikai siekė šiokiu tokio išsilavinimo beaugančiose mokyklose, jaunimas laikraščiais, knygomis ir tt., bet užėjęs karas suardė ir suspaudė Lietuvą, okupacija užsigriovė visa našta ir apie švietimą Lietuvos sunku buvo bekalbėti, nors pastaraisiais okupacijos laikais irgi kai kur buvo šis tas kry-

—Bet... Nėlė, tu žinai. Tu žinai... Aš negaliu. Vyras pradėjo drebėti. Kaip jis gyvas toksai prietikiškas dar nebuvo jam pasitaikęs. Jis susimaisė, apgūšo. Stvėrė jai už rankos ir kietai ją suspaudė. O jinai, matydama tokią sceneriją, labiau pasidriušino prie savo užmanymo ir išdidžiai jam pareiškė:

—Daugiau tu nebeatysi Nėlės. Daugiau Nėlė nebesakys tau tokių žodžių. Daugiau tau nebeteks pamatyti tokios nuogos meilės, kokią tau parodė Nėlė. Nėlė tave mylėjo, už viską daugiau... Bet tu jos nenorėjai... Tai sudiev... Va...

Nėlė kažin ką įsidedo j būrną ir tuojau sudribo į jo glėbį. Už dvejų trijų minučių ji mirė. Salione kilo sumišimas. Visi spietės apie Nėlę. Elektra švietė kaip švietus, raudoni ir balti kaspiniai karojo kaip karoje.

Juozas Rauba pribėgo pažįstama.

—Duok man revolverį, aš keliauju su Nėlė!

Ir šikart jis parodė nepaprastą šaunumą. Akmirksnyje revolveris buvo jo rankose ir šuvis greitai pervėrė jo galvą.

Mes apstojom du jaunas gražius nabašninkus, merginą ir vaikiną, kuriu du mirė dėl meilės. Jiedu čia gulėjo kartą, o jų dvasios galbut siekė prie savo tikslų skirtingais keliais. Lauke gražiai aušo, gatvėse girdėjos pienininko ratai.

Banas paėmė merginai už rankos.

—Einame namo, — jis sakė. — Nuovadon pateksime bereikalo. Šia apsiūvil, greičiau ir einame.

Jiedu išėjo. Lauke buvo vėsu, lengva ir malonu. Miestas kėlėsi iš miego po ramios nakties.

tolio gražu, švietimas mūsų kariuomenėj dar nėra pastatytas ant reikiamo aukštumo dėl lėšų ir žmonių trūkumo, bet visgi prie įprastų mūšyse nusiskundimų galima ir šiek tiek pasidžiaugti, kad švietimas, nors prie sunkių aplinkybių, mūsų dalyse nėra visai užmirštas ir duoda gerų vaisių. Iš dalių švietimo komisijų pranešimų matoma, kad kai kuriose dalyse, iki š. m. naujokų priėmimo visai nebuvo likę beraščių, kitose dalyse vos po kelius bei keliolika, bet ir tai — vieni dėl visiškogo nebūgumo, kiti dėl prabuvimo kur komandiruotėse ir tt. Čia paduodu kelių dalių švietimo 1923 m. rezultatus: 3 p. D. L. K. V. pulkas pradžioj metų turėjo analfabetų apie 40 nuoš., pabaigoj — apie 3—4 nuoš.; 1 oro eskadr. prad. metų 16 žm., pabaigoj — nė vieno; 11 baterija prad. met. 10 žm., pabaigoj — 3; 6 baterija prad. met. 7 žm. pabaigoj — 2; 1 baterijoje prad. met. apie 4 nuoš., pabaigoj — nė vieno; 3 baterija prad. m. 10 nuoš., pabaigoj — 4 nuoš.; 9 p. L. K. V. pulke pabaigoj metų tik 5 nuoš., 2 p. L. D. K. A. pulke 15 nuoš., Geležinkelio batalione neliko nė vieno analfabeto ir tt. Prie kokių aplinkybių mūsų dalyse tie bemokslų nuosimčiai mažėja paikkim tik vieną pavyzdį iš 3 p. pulko; iš kur pranešama: kareiviai mokinosi neturint tinkamų stalų ant narų, atsiklaupę, o vasarą, sodžioose stovinčios daly, sođnuose. O tokių pavyzdžių susirastų ir daugiau. Vaianų raš. sk. pamokomis ne visur vienodai skiriama, bene daugiausia skiria artilerijos daly. Bendrai imant, mokymo skaičiai ir rašyti pamokų dalyse į savaitę buna po 2—6 val., atsizūrint kiek kuriai daliai leidžia tarnyba. Mokytojų jau daugiausia patys karininkai, įvairaus cenzo ir dauguma jų nebuvo mokytojai. Mokslu vadovėlių, kai kur pakanka, bet kitoje dalyse tenka vienu vadovėliu naudotis 3—4 mokiniams, kas labai kliudo mokymui, o be to, kai kur patiems mokiniams tenka iš savo menų lėšų įsigyti rašomuosius dalykus, kas irgi kenkia kareivių mokinimui.

Be to, kareivių lavinimui nemažą reikšmę turi paskaitos iš įvairių mokslo sričių ir kitokios keiliančios bendrą kareivių sąmonę ir pilietinį susipratimą, bibliotekėlės, laikraščiai ir tt. kas mūsų jaunimo kaime užmesta tebegludi. Kaip matyti, kaikuriuose kariuomenės dalyse labai reikiama domės į paskaitas.

(Bus daugiau)

C-sse Mathieu de Noailles.

Nusiskundimai.

Viena aš noriu pasilikti tarp grabų; Kas mirė — žemėj tas, o ryta čia gražu: Čia oras kvepi vandeniu, žolę, laukais, Numirusius mirtis valdys visais laikais... Bet kartą mano kunas taps jiemis panašus, Ir akys kaktjoj rodys tik įdubimus, Ateis ir man-vienužės aktui valanda, Nėt man, kur žemėj nemiegodavau, viena. —Ir visa tai nutruks, griežtai atsimalinys, Aistra, burna, pasibučivimai, žvilgsnys, Tai visa taps lengvu šešeliu ir tyła, Tuo tarpu, kai pavasario lengva šviesa Auksuota kelia syvus į medžius, žoles. Ir aš turėjus jautrią širdį ir lakias Mintis, tikėjusis gražiąja ateitimi, Jau negalėsiu džiaugtis net aušros ugnimi; Ir teks numirtį į amžių poilsio laikus. —Tuo tarpu gi kiti gyvi, džiaugsmingi bus, Sekios sau vyrai paskui jaunas merginas, Matydami kai krauja derlių ir gubas, Kaip kelčias lipšnios spalvos dienomis. Aš nieko nematysiu, slėgs mirtis akis, Daugiau nebjausiu aš gyvenimo džiaugsmų... Bet tie, kurie skaitys iš lapų šių šaltų, Suras čia mano sielą, šypsena akių Šešelin mano nukreiptą iš lapų šių,— Skaitys jie ilgėšni, pavydo kupini, Nes jie gyvi už mirusių net šaltesni...

(Dienų Šešelis).

Vertė A. Valaitis.

SANDARA
 THE LEAGUE
 Published Every Thursday at South
 Boston, Mass.
 by the
**LITHUANIAN NATIONAL
 LEAGUE OF AMERICA,**
 Anthony A. Tulys
 Editor.
 V. M. Čekanauskas
 Business Manager.
 37 N Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
**AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTININKŲ
 SANDAROS**
 Savaitinis laikraštis
 Leidiamas kas ketverias
 Prenumerata turi būti apmokama
 iš viršaus. Prenumeratos metas skai-
 tasi nuo dienos užrašymo.
 Pinigų geriausia siųsti Pašto Mo-
 ny Orderiu, adresuojant:
 Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
 " " " Kanadoje \$2.75
 " " " (Užsieniuose) - \$3.00

Entered as Second-Class Matter
 January 14, 1914, at the Post Office
 Boston, Massachusetts, under the Act
 of March 3, 1879.

Apie Savivaldybes.

Savivaldybės Lietuvoje išgelbėtos. Valstiečių liaudininkų ir Sandariečių pastangas išgelbėjo. Klerikalai pabijoję liaudies balsą ir sulaukę piktą savo užmagymą. Ką būtų nustoje Lietuvos gyventojai, atėmus iš jų savivaldybes, „Sandara“ yra nurodžius pirmiau. Apie tai nebėra reikalo daugiau kalbėti. Tačiau bus neprošalį pastebėti klerikalų veidmainiavimą. Lietuvoje dabar krikšč. demokratai nori pasirodyti nekaltais liaudies skyse; jie žodžiu ir per spaudą būnija, kad jie niekada nemanė savivaldybių panaikinti, tik norėjo jas pagerinti. Tačiau jų tikslas visiems gerai žinomas ir Lietuvos liaudis pataikys jiems atsikvėpti, kada bus rinkimai. Amerikiečiai gi dabar tvirtai gali nustatyti savo nuomonę apie klerikalų laikraščius čia Amerikoje. „Draugas“ ir „Darakas“ bandė „faktais“ įrodyti, kad savivaldybių panaikinimas kaip tik bus Lietuvai į naudą, kam Sandariečiai nešė protestus prieš savivaldybių panaikinimą. Dabar tie patys laikraščiai sako, kad savivaldybės nebūvo norima panaikinti. Toksai biaušelis klerikalų veidmainiavimas turėtų būti nepakenčiamas kiekvieno susipratęsio lietuvio. Kunigų spauda maino save žodį, kaip eiganas kumelę. Tačiau vis dar atsiranda lengvatikių, kurie klauso jų pasakų. Savivaldybių panaikinimo atšaukimas aukščiausia parodo, kad Sandariečiai nedarė klaidos stovėdami už savivaldybes, ją darė tie, kurie sakė esant geriau panaikinti savivaldybes. Todėl dabar, jei klerikalai nemokėtų veidmainiauti, jie turėtų suduoti sau į krutinę ir pasakyti „mūsų kaltinė“.

Savi Reikalai Tebuna Pirmoj Vietoj.

Sandaros organizacija yra išsišakojus po visas lietuvių kolonijas. Reiškia, Sandara yra galingsas kunas; Sandarai lengva bile koksai sumanymas įvykinti. Dėl to tai daugelis žmonių, norintųjų pasipiginauti, nepamiršta pasigerinti Sandaros visai organizacijai, arba tai ar kitai jos kuopai, bei tam ar kitam kuopos nariui. Kai kurie net pasiūnėia Sandaros kuopoms laišką ir reikalauja, kad susirinkime būtų perskaitytas ir aptarta laiške tilpęs užmagymas. Kiti prisuina, kad padėjus pastatyti jiems naują namą ir tt. Ir dažnai to prašo iš Sandariečių žmogų,

kuris kratosi nuo Sandaros. Tas gi skriaudžia mūsų organizaciją. Mūsų organas nekažin kaip tvirtai stovi; jam reikalinga parama. Tat Sandariečiams savi reikalai turėtų stovėti pirmoj vietoj. Liekamą laiką nuo duonpelnio darbo geriausia suvartoti pasidarbuojant Sandaros labui. Visas progas išnaudokime Sandaros labui. Visas jėgas, kurias norime pašvęsti visuomeniniam darbui, sunaudokime dirbdami Sandaros labui. Svetimų atsišaukimus Sandariečiams būtų geriausia ignoruoti ant kiek tik tas galima. O tada Sandara augs ir plėtosis.

Apžvalga.

O KAIP TOLIAU BUS?

„Laisvė“ bardamosi, kam „Sandara“ paminėjo faktą, jog bolševistinėje Rusijoje siaučia didesnis nedarbas, negu kapitalistinėje Amerikoje, nurodo, kad tose dvejose šalyse nedarbo priežastys yra skirtingos. Girdi, Rusijoje nedarbas pasireiškė dėl to, kad miesto gyvenimo sąlygoms pagerėjus suplaukė į miestus daugelis sodiečių. O Jugt. Valst. nedarbas paeina nuo to, kad čia pagaminama perdaug produktų. Toksai komunistų dienraščių išsitarimas pasako, kad Rusijoje ir produktų stoka ir darbo nėra. Vadinas, ten viešpatauja betvarkė ir produkcijos išgverimas. Juk kaip individuo'o, taip ir šalies pasisekimas daug priklauso nuo jo bei jos produktivumo. Kaip sėkmingas individualas, taip ir sėkminga šalis, žiuri, kad pagaminus tuodaugiausia produkty ir duotą laiką Rusijoje dabar, kada ten trunkta visokių produktų, kada ten žmonės pusbadauja, nėra darbo; tai kaip mes galime tikėti, kad ten galėtų būti, jei kada Rusijoje pramonė išsivystytų ant tokio laipsnio, kaip Amerikoje?

Sakyti, kad Rusijoje nedarbas „ilgai nesitęs, išnyks ir išnyks ant visados“ yra tuščias burnos aušinimas. Tokie priežadai bolševikų yra daromi jau nebe šiandie. Tuos priežadus darydami bolševikai pavergė ir Rusijos liaudį. Bet praėjo jau keletas metų, kaip komunistai viešpatauja Rusijoje, o nelaiminga rusų liaudis kasdiena susilaukia sunkesnės padėties. Tuom tarpu čia Amerikoje nors viešpatauja didžiausis kapitalizmas, nors taip ir taip žiauriai kapitalistai su darbininkais elgiasi, tačiau vistiek čia darbininkų buvis simtas kartų geresnis, negu Rusijoje. Ir vargu rastum vieną rusą iš šimto, kuris nenorėtų apiešti motiną bolševikiją ir plaukti į Jung. Valst.; jei tik tas būtų galima.

Komunistai yra pradžiai dumti darbininkų akis dideliais priežadais. Ir, ant nelaimės, atsiranda lengvatikių, kurie patiki jų tuščioms pasakoms. Tačiau susipratęs darbininkas žino, kad rusų uodega „Laisvė“ kiša darbininkus į „cibulių maišą.“

IR TO NEGALI MATYTI.
 „Naujienos“, kalbėdamas apie tveriamą tautininkų partiją Lietuvoje ir Sandariečių atsinešimą linkui jos, rašo:

„Tuo budu matome, kad dauguma Sandaros laikraščių stvoja už atžagareivius tautininkus. O tarpe Sandaros narių vieni eina už tautininkus, kiti prieš juos. Katra srovė — nacionalistų ar liaudininkų — paims viršų Sandariečiuose, šiaudie dar sunku pasakyti.“

Gaila, kad tas dienraštis randa „dabar sunku pasakyti“ tokių aiškų dalyką ir kad bereikalo susirupinęs „kuri srovė paims viršų Sandariečiuose.“ Nes dėl viršaus dar nieks nesivaržo; o kurion pasūnė Sandariečiai pakryps,

gali nužudyti kiekvienas, kuris arčiau seka Sandariečių judėjimą. Dėl to dienraščio ramybės, mes galima pilnai užtikrinti, kad Sandariečiai pasiliks su valstiečiais liaudininkais, ir nusistatė prieš Lietuvos tautininkus. Tą „Naujienos“ gali užsirašyti savo galvoje ir atiduoti „Sandarai“ kreditą už anksty dalyko permątytą, kada jau ir jos galės matyti, taip kaip dabar mato „Sandara.“

JIEMS BAIŠU.

Nesenai „Sandara“ nurodė, kad tikėjimas ir dora neturi sąryšio. Kitais žodžiais sakant, kad ten kur nėra tikėjimo, gali būti dora ir ten kur yra tikėjimas, gali nebūti doros. „Dar-ke“ kažin-kas, turbut koks kunigas, ilgam straipsny, sunkiomis raidėmis atspauzduotam, bando įrodyti, kad „Sandara“, klysta, kad be tikėjimo doros negali būti.

Tam žmogui reikėtų skaitytis su faktais. Dr. Šliupo vaikai yra visai be tikėjimo, o ar stokuoja jiems doros? Kun. Smitas, kurį pakorė du ar trys metai atgal, turėjo tikėjimą, nes buvo kunigas, bet ar jįsai turėjo dorą? Ar doras žmogus būtų galėjęs nužudyti ir į dalis supiaustyti merginą? Tokių pavyzdžių mes turime šimtus, arba ir tukstančius. Todėl mes ir sakome, kad sakyti čora turinti ką bendra su tikėjimu yra nesąmonė.

MESKERE SANDARIEČIAMS

Tulas „Tautininkas Liberalas“, matyt nesenai gyvenęs Amerikoje, „Vienybėje“ rašo:

„Dabartinė tautininkų liberalų partija Lietuvoje turės būti tokia, kaip Amerikos Sandara.“

Bet aukščiau tas pats žmogus rašo, kad korporantai mano prisidėti prie tautininkų partijos Lietuvoje. Jau vienas paminėjimas „Neo-Lithuania“ aiškiausia pasako, kad Lietuvos tautininkai nieko bendro neturės su Amerikos Sandara. Nes Sandarą yra susipratę pažangūs žmonės, o tautininkų partijoje Lietuvoje bus susispietę iš mirusios „Pažangos“ atžagariečiai, keletas kunigų ir jų pastumdėliai.

FANATIZMAS.

„Lietuvos žinios“ praneša, kad žuvus dvims Lietuvos laikunams, vienam stačiatikiui, antram katalikui, klerikalai neleido stačiatikių pravoslavų kunigui lydėti. Tą atliko vienas katalikų kunigas.

Vadinas, kunigai Lietuvoje persekioja ne tik laisvamanius, bet ir kitų religijų žmones. Tokio klerikalų elgimosi negali toleruoti nė vienas doras žmogus.

TEISINGA PASTABA.

„Varpas“, kalbėdamas apie Vilniaus Vadavimo Komitetą rašo:

„Naujieniečiams ikėlus koją į šią komitetą ir gavus progą kalbėti apie mūsų tautos reikalus gerų tautiečių vardu, liko tik nustumti Sandariečius užpakalin ir patiems užimti jame pirmutinę vietą. Šią Sandariečių stumimą užpakalin p. Grigaitis varo savo apžvalgose ir vedamuose straipsniuose kelinti metai, bet vis be pasekmės. Taigi dabar jis sumanė juos pulti iš užpakalio per savo samdytinius.“

Sandariečiams jau senai reikėjo pataikinti kaip elgtis su naujieniečiais. Sandariečiai jau senai turėjo žinoti, kad tiems ponams nerūpi išvaduoti Vilnius. Dėl to jie daugiau pakenks, negu padės, Sandariečių užmanytam darbu.

Sandariečiai ir Liaudininkai.

Pastaruoju laiku Amerikos lietuvių tautininkų kai kuriuose laikraščiuose teko patėmyti naujos politikos: butent žinios apie kokią tai organizuojamą „Tautininkų“ partiją Lietuvoje. Aš nieko nesakyčiau dėl tos „Partijos“ organizavimo ir jos organizatorių, jei jie dar tai „Partijai“ negimus nemėgūtų mus, Sandariečius, ršti su ja ir sykiu, nėdrumstų mūs, Sandariečių, santikius su Valstiečiais Liaudininkais.

Štai „Vienybės“ N. 103, tulas „Tautininkas Liberalas“ apie tai kalbėdamas tarp kitoko sako:

„Rugsėjo 17, 18, 19 šaukiama yra šiauliuose pirmas Lietuvių Tautininkų Liberalų susižiavimas. Kad atėjo laikas tautininkams vienas kitą susieškoti, jau stambiai pradėjo jaustis Lietuvoje. Krikščionių demokratų viešpatavimas visiems nusibodo; taigpi ir Liaudininkų neaiškia politika daugiau matantieji žmonės nepasitiki, ypač dar tuo, kad jie savo eilėse slepia daugelį lenkininkų ir socialistinę kryptį. (Mano pabraukta, K. J. P.) Dabartinė tautininkų liberalų partija Lietuvoje turės būti tokia, kaip Amerikos Sandara. Turės prasidėti arši, tautininkų akcija prieš dabartinius viešpačius ir jų diktaturą.“

Šiais žodžiais „Tautininkas Liberalas“ labai daug ko neaiškias pasako. Vargu galės rasti bent keletas Sandariečių, kurie juos paims už teisybę, jei pats „Tautininkas Liberalas“ kalba veidą užsidengęs.

Kadangi man buvo proga prie Sandaros vairo darbuotis virš Trejus metus ir daug reikalų iu-

rėti su Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Centru ir abelai susipažinti su visa jų Partija bei veikimu, tai akyvaizdoje visų Sandariečių, griežtai reikalauju „Tautininko Liberalo“ Viešai prirodyti, kokie lenkininkai slepiasi Valstiečių Liaudininkų Partijoje ir kas jie tokie yra? To neprirodžius, mes Sandariečiai, šį pareiškimą kitaip negalime suprasti ir nesuprasime, kaip tik tikslu, kad sudrumsti mūsų Sandariečių santikius su Valstiečiais Liaudininkais ir kad mūsų Sandariečių, politinį vairą, pakreipti kiton vagon.

Toliau ponas „Tautininkas Liberalas“ prikiša Valst. Liaud. jų socialistinę kryptį. Gerai. Bet stebėtina, kodėl „T. L.“ nedaro nurodymo, su kokia šiaudierine partija Lietuvoje Valst. Liaud. turėtų laikyti opoziciją prieš klerikalšką režimą? Mes žinome gerai, kad Lietuvoje, krikščionys demokratai, ukininkų sąjunga, Darbo Federacija ir kitokios zakristijų grupės yra sudarę vieną bendrą frontą ir žingsnis po žingsnio mindžioja Demokratijos principus, jei kokie kiek spindi Lietuvos Konstitucijoje. Valstiečiam Liaudininkam stovint Demokratijos sargyboje kaip tik ir yra vienatinė išieiga tai ta, kad bendrai su socialdemokratais sudaryti opoziciją prieš klerikalšką šėlimą, kad parodyti Lietuvos liaudžiai klerikalų saivalystes.

Sandaros Centro Valdybos rankose yra visas pluoštas dokumentų gautų iš Valst. Liaud. Centro, kuriuose parodoma V.L. visas veikimas, jų nusistatymas bei įvairių kaip jų partijos, taip ir tarp frakcijinių posėdžių Protokolų nuorašai, iš kurių aiškiai matome, kad šiaudienius Vals-

tiečių Liaud. nusistatymas ir visas veikimas yra Sandariečių Principams tinkamas ir tokiu budu Sandariečiai randa, kad Valst. Liaud. yra mūsų vienatniai draugai, su kurias mes turime palaikyti artimus ryšius.

Priegtam dar turui pastebėti, kad man bunant arti Sandaros Centro teko pastebėti neužginčiamas faktas, tai tas, kad ant kiek Sandariečių santikiai pradėda tvirtėti su Valstiečiais Liaudininkais, ant tiek pati Sandaros Partija žymiai tvirtėja, nes visuomenė aiškiai mato mūsų teisingą nusistatymą ir mūsų visą veikimą kaskart vis labiau ir labiau pradeda toleruoti. Gi pertraukimas ryšių su Valst. Liaud. ir susidėjimas su pasiulyta dar negimusia kokia tai „Tautininkų Partija“ pačiai Sandarai būtų didelis smugis, nes visuomenė pamatytų, kad mes neturime jokio tvirto nusistatymo ir blaškomes tarytumei vėjo pučiami.

Kadangi Sandariečiai per daugelį metų yra daug triuso padėję savo Organizacijos auklėjime ir kadangi daug kaip triuso taip ir finansinės paramos yra suteikta brolybės palaikymui su Valstiečiais Liaudininkais, tai noriu būti tikras, kad niekadoms nedisaleis prie to, kad tas draugisdukams žūtų. O jeigu norime Sandariečių santikius su Valst. Liaud. suardyti ir jei kuris randame, kad jie Sandariečiams nėra artimi, tai apie juos kalbėkime budami atvirais veidais, lai visuomenė aiškiai mato kas kalbame ir kas atsakome už savo pareikštų žodžių teisingumą.

Mes, Sandariečiai, kaip dirbome, taip ir dirbkime savo pabrėžta darba. Kaip mūsų buvo taip ir lai buna kuotvirčiausi santikiai su Valstiečiais Liaudininkais. O naujaisiais Lietuvos „Tautininkais“, kurie sykiu plenuoja įsisteigti ir Kalviniu bažnyčią mums yra nepakeliui.

K. J. PAULASKAS.

35 Metų Sukaktuvės

1889

1924

Susivienijimo Lietuvių Šv. Kazimiero

Šį metų sukanka daug paminėjimų lietuvių organizacijose Amerikoje. Kiek tai džiaugsmo ir garbės suteikia toms draugijoms ir Jos darbuotojams, kad sulaukę didelio ar mažo Jubilėjaus. Tarpe visų ir mūsų draugija išgyvavus 35 metus, skelbia Jubitejų savo nariams ir kviečia daugiau brolių į savo tarpą tapti nariais garbingos draugijos, tos draugijos, kuri N. Anglijoj pirmoji pradėjo skirti Lietuvos nuo lenkų. Jai prisiejo tas darbas dirbti, netik rupintis narių pašelpa, bet S. L. Šv. Kazimiero Dr-ja daug prisidėjo prie kultūros ir apšvietos lietuviams Bostone kaip darbu taip ir aukomis, tukstančius dolerių yra išaukojus Lietuvai, šelpimui kariuomenės, siaulhams ir Nepriklausomos Lietuvos įkurimui. B-vo tokių laikų, kurie pasitarnavo meškos ranka, norėjo suskaldyti ir jos turta sunaikinti iš dalies jiems pasisekė, turtas žuvo, bet suskaldyti nepasisekė. Likus bureliui narių stovo visi į darbą, gavo gerų darbščių narių ir bėgyje 15 metų nuo skilimo dirbdami visi nariai savo draugijos garbei, šiaudien turi virš 500 narių ir \$12,000.00 turto (pinigais).

Broli Lietuvi:— Ar esi S. L. Šv. Kazimiero Draugijos nariu? Jeigu nēsi, tai kodėl, šiaudieną gyvenimo sąlygos reikalauja nuo žmogaus užtikrintos pagalbos nelaimėje lygoje, tau ir tavo šeimynai. Viršminėta draugija moka savo nariui 8 dolerius ligoj pašelpos į savaitę per šešius mėnesius. Keturis dolerius į savaitę per kitus šešius mėnesius. Pomirtinės \$200.00. Tamista gali įstoti į mūsų draugiją šiaudien 25 metų Jubilėjuj, kuris prasideda su pirma diena Rugsėjo, 1924, baigias su 30 d. Sausio, 1925.

Varde Draugijos tverėjų, kuriuos dar šiaudie keturius turime gyvus, butent piliečius J. Pečelingis, V. Kaunas, M. Žoba, P. Čaplikas. Varde 35 metų S. L. Šv. Kazimiero Draugijos sukaktuvių, varde Tamistos gerovės kviečiame tapti mūsų draugu. Stok į viršminėtos draugijos narių eiles, buk jos nariu. Tamistai draugija duoda palengvinimą, priima dabar už pusę įstojimo ir nuo 18 metų iki 50 metų S. L. Šv. Kazimiero Draugijos susirinkimai buna kas ketvirtas nedėliedienis 2 val. po pietų Lietuvių Name, So. Boston, Mass.

Gerbiamas Nari:— Budamas nariu viršminėtos draugijos pasistenk tą laimę ir gerovę suteikti savo draugui. Atvesk naujų narių prie draugijos, padarysi gerą žmogui ir jo šeimynai ir papildinsi savo draugijos narių skaitliu.

Šį paminėjimą 35 metų lapelį perskaitęs nenumesk, paduok jį kitam žmogui perskaityti. S. L. Šv. Kazimiero Valdyba:

- JONAS PALAIMA, Prez.,
- ANTANAS NAUJOKAITIS, Vice-prez.,
- JUOZAS LEKYS, Prot. rašt.
- STASYS MOCKUS, Fin. rašt.
- MATEUŠAS MOCKAPETRIS, Išdinkas.

Kazys Ir Dėdė

Sveikas, Dėdė! — o kodėl toks susirupinęs atrodai?

— O kas tau galvoj apie mano rūpesčius?!

— Kamgi, Dėdė, ant manęs pyksti, juk aš nesu to tavo nusiminimo priežastimi? O jeigu nenori kalbėti mandagiai kaip reikia, tai lik sveikas...

— Palauk, palauk, vaike! visgi šį tą pasišnekesime. Mat kada žmogus esi tužmastyje, tai kaip kada nejuntamai ką negero pasakai.

— Gerai, Dėdė, galime pasikalbėti. Bet visų pirma man pasakyk savo nusiminimo priežastį?

— Aš, vaike, dabar pradėjau dumoti apie pasaulio parėdką. Aarandū, kad yra daug tokių daiktų, kurie man labai nepatinka.

— Tai kuomgi, Dėdė, labiausiai esi neužganėdintas?

— Nagi, vaike, kaip gerai apmislini tai atrandi, kamgi ta senatvė turi būti, argi tai ne žioplas surėdymas?!

— Apie tai man rodos, kad mudviem, Dėdė, nė neapsimoka kalbėti. Tokis jau yra gamtos surėdymas, kurio jokis žmogaus protas pakeisti negali ir nepakeis kolei ant mūsų žemės gyvybė egzistuos.

— Taigi vot, vaike, tame ir yra bėda. Kada žmogus užaugi, būni jaunas, linksmas, tai rodos tokis visados ir turėtum būti. Na, o dabar, štai kaip bematant praeina tavo gyvenimo dienos, žmogus pasensti ir tuoj mirk... Tik pamislyk, vaike, į kagi tai padabna?!

— Taip, Dėdė. Žmogaus gyvenimas tarytum vanduo upelyje bėga labai greitai. Pertaigi žmogui savo gyvenime nereikia niekais nuleisti nei vieną dieną. Reikia žiužėti, kad ji būtų tinkamai sunaudota ir naši, kaip pačiam, taip ir abelai visai tautai arba žmonijai. Pertaigi kiek išgalima iš pat jaunystos dienų reikia žmogui mokytis, kad senatvėj susikurti savo gyvenimui kiek lengvesnes dienas.

— Aš, vaike, nesuprantu, ar tu iš manęs čiudijies ar ką taip šnekėdamas! Aš irgi mokinaus, bet kad tą mokslą nėra kada panaudoti. Mano buvo galva pramušta išmukti ant armonikos grajyti. Kaip pramokau, tai budavo Lietuvoje kaime kaip užplėkdavau, tai jaunimo net korpės nuo koju lakstydavu kaip pradėdavo šokti. Kada atėjo kantungas ir nenorėjau į rusio vaiską eiti, tai atvažiavau į Ameriką. Čia atvažiavus mano profesija pasirodė labai gera, nes salūninkai net susimušdavo besivaržydami už mane, kad ečiau į jų salūnus grajyti. Budavo netik, kad gaudavau gerai už dyką išsigerti, bet dar keletą bonkų brandės ir namo parsinešdavau. Bet ant nelaimės biesas pakusė uždaryti salūnus, su salūnų uždarymu ir mano profesijai arba mokslui atėjo galas.

— Tokis „mokslas,” Dėdė, kaip ant armonikos grajyti tai nėra joki profesija, tai paprasta gyvenimo balabaika. Reikėjo išimokyti kokį kitą naudingą amatą, kuris būtų buvęs naudingas ir dabar.

— Ale ką tu čia, vaike, nickus šneki! — ką žmogus nesimokysis vistiek prie gyvenimo kvailybių negali prisitaikinti. Štai paskutiniui laiku aš, vaike, išsimokinau kitą amatą tai gerą munšainą daryti. Bet čia vėl žmogus negali tinkamai savo mokslą panaudoti. Bedarant žiurėk tavę užklupo policija ir nežiurėdama, kad tu esi mokytas, žiurėk pagriebia už apykaklės ir pasodina už groty. Nors nuo policijos laik kada ir galima apsisaugoti, bet jau atėjo senatvė ir reikės mirši, čia ir vėl nėra kada savo gabumus naudotis.

— Vot tas ir parodo, Dėdė, kad tu sulaukei net senatvės visai nepažindamas gyvenimo, jo svarbos ir abelai visos tvarkos, kas yra naudinga, kas ne. Vieton, kad griebeis „armoniką” tampa, jei butumei ėmęs į rankas naudingas knygas bei laikraščius, tai butumei supratęs kaip reikia savo senatvei kurtis gerą tinkamą gyvenimą. Gi kada to, nedarei, tai šiandienai ir esi bevertis. Pertaigi ir sakau, kad kiekvienas žmogus kol esi jaunas, reikia mesti į šalį įvairius tuščius pasilinksminimus, bet eiti į mokyklą arba šiaip skaityti naudingas knygas arba laikraščius, kurie taipgi yra mūsų kasdieninio gyvenimo mokykla.

— Aš, vaike, apie tai nenoriu šnekti, bo jau esu persenęs ir man mokytis nėra kada. Tu tą papasakok jaunesniems, lai tavę paklauso ir mokinas. O man, vaike, aš norėčiau, kad išaiškintum vieną labai svarbų klausimą?

— Tai kagi, Dėdė, norėjai?

— Nagi pasakyk man, Kazys, ar šiais metais Amerikoje nuvotuos, kad būtų sugražintas šnapsas su alumu?

— Aš nenoriu tikėti.

— Tai kodėl?!

— Todėl, kad gėrimas civiliuotam žmogui atrodo bereikalingas. Tik pamastyk, Dėdė. Kada buvo karčiamos kiek žmonių jos įtraukdavo į didelį vargą. Budavo daug tokių žmonių, kurie gaudavo savo atlyginimą už visos savaitės darbą ar iš dirbtūvės, arba iš kitos kokios įstaigos, kur dirba, pareidami ir palikdavo karčiamoje, na, o jo moteris ir vaikučiai alkanai ir apipyšę skursto kokioje lindyneje. Gi kada karčiamų nėra, tai daugeliui žmonių gyvenimas siek-tiek pasigerino.

— Aš, vaike, nenorėčiau, kad tavo pasakymas išsipildytų, bo aš dar noriu sulaukti tų česų, kad nors prieš mirtį galėčiau sau ramiai prie baro dainuodamas išsitraukti.

— Aš manau, kad Dėdės laukimas neišsipildys.

— Oraii, Kazys. Aš esiu paklaust zakristijono, už ką jis balsuos.

Prigėrė Bežuvaudamas.

Louis Plous, iš Merrimack, Mass., nuvažiovo ant Star salos pažuvauti ir atsėdęs ant akmenų laikė įmetęs meškere. Tuom laiku staiga atplaukė didelė vilnis ir nuplovė jį į vandenį, kur jis ir prigėrė. Daugelis matė tą atsitikimą.

Sandara Sparčiai Platinasi

„Sandarą“ užsirašė Premjero Galvanausko giminė čia ir Lietuvoje.

Šiomis dienomis Kastantas Galvanauskas, iš Chicagos, buvusio Lietuvos premjero Galvanausko giminaitis, užsirašė „Sandarą“ sau ir užrašė savo giminėms į Lietuvą. Pirmą Galvanauskas paprašė „Sandaros“ pažiūrėjimui, o paskui užsiprenumeravo.

„Sandaros“ prenumerata sparčiai auga. Kas pamato „Sandarą,” tai tuojau ir užsirašo. Ir Bostono vyčiai visi pradėjo skaityti „Sandarą”. Net ir čia augstios jaunos vntės pačios nusiperka „Sandarą” ir skaito.

S. Šato, iš Hudson, Mass., veikia Sandariečio, dukte sunkiai serga ir turėjo operaciją.

\$100,000 Vagys.

NEW YORK, rugp. 28 d. Šiandien čia suareštuota du vyrai ir viena moteris. Manoma, kad jie priklauso tai brangakmenių šakiai, kuri neseniai pavogė už \$100,000 brangakmenių iš vieno Chicagos milionierio, Alexander Feldeheimerio. Moteris, ponia Dorothy Burns, dvidešimt dviejų metų amžiaus, atidavė detektivams 4750 dolerių, kurie, ji sako, yra palikę nuo gautų pinigų pardavus brangakmenius. Jos vyras, dvidešimt metų amžiaus, ir Harry Chance, taippat dvidešimt metų amžiaus dar neprisipažino prieš vagystės. Bet vistiek jie laikomi policijos rankose.

TRUMPAL.

Clemenceau, buvusio francuzy premjero, automobilis užmušė seną moterį. Automobilį važiovo jo soferis.

Harvardo universitetas priperko 10 akrų žemės už \$60,000. Čia bus pastatyta naujas biznio mokyklos namas.

Lumber City, Ga., rugp. 30 d. Naniečiai turėjo susirinkimą ir bebendant iššauti iš armotos, vienam klaniečiui, Paul Brown, nutraukė galvą.

Syracuse, N. Y. Onondaga hotely vienas patarnautojas, Barber, pametė darbą, nes jo pačiai brolis, mirdamas, paliko \$100,000.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo. Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjima, Šaltį, Ranku, Kojų, tirpima. Dusuili, Galvos skaudėjima, ir teip visokius skaudėjimus (tik ne ronas).

Tukstantai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ir pati sveria su lig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

JONAS A. KATKUS

Mūsų keliaujantis Agentas apylinkėj Pittsburgo, Pa. valstijoje, kas nori gauti žinių iš Lietuvos skaitykite „Sandarą”, „Sandarą” galima gauti pas mūsų Laikraščio Atstovą J. A. Katkus, Taipgi, kurie norit užsirašyti „Sandarą” sau čia Amerikoje ar į Lietuvą. Kreipkitės pas mūsų Atstovą šiuo antrašu:

J. A. Katkus,
1431 Page Str.,
Pittsburgh, Pa.

STASYS K. GRISIUS,

Pil. S. K. Grisius, A. L. T. Sandaros Įgaliotinis Chicagoj. Gerb. Chicagos Lietuviai biznieriai, norėdami garsintis A. L. T. Sandaros leidžiamame laikraštyje, ar kitais reikalais surištais su laikraštiniu bizniu, prasme kreipkitis pas mūsų įgaliotinį. Taipgi visi Chicagos lietuviai, kurie norite užsirašyti laikraštį čia Amerikoje, ar į Lietuvą, prasme pažino prieš vagystės. Bet vistiek jie laikomi policijos rankose.

S. K. GRISIUS,
927 W. 34-th Place,
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 0527.

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išgaminuoju akis priskirti akinius ir kreivas akies atitausau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

NEGIRDĖJIMAS AUSIMS

Mes nuolatos primename tiems, kurių Ausys užgnatos negirdėjimu, galvos užimu, ir kataraliu ligu, nosies, gerklės, krutinės; šiuomi lengviausiu gamtos sezono laiku yra didelė pagelba gydytojams šias ligas pagydyti pusiau trumpesniame laike kaip paprastai kituose sezonuose. Kad padrasinus tuos, kurie yra bandę gyvytis ir neišsigydė, mes patariame kreiptis keltantiems ligas pas Osmo—Chemiškų gydytojus, pamint šią gydymo pasiulymą X-RAY stebėtiną pajėgia gydyme, davę rezultatą gydyme įvairių ligų kaip tai: Kataras, Negirdėjimas, Gerklės uždegimas, Nervų suirimas, uodas ligas.

Nežiurint kokia liga sergi, atmint OSMO-CHEMIŠKAS Doktoras duos patarimus ir patirs ligą. X-RAY GYDYMAS ir gyduolės visiems dykai, kurie kreipis pirm Rugsėjo 9 d. OSMO-CHEMIŠKO SISTEMO GYDUOLĖS.

D. J. WALSH, M. D.
No. 18 Boylston Str., Bostono Ofiso valandos: Pamedėly, Seredoj, Ketverge ir Subatoj nuo 10 iki 1, 2 iki 4, ir 5 iki 8. Utarninke ir Pėtnyčioj 10 iš ryto iki 4 po pietų. Uždaras Nedėlimis.

Tel. So. Boston 3526
Namu Tel. Aspinwall 0870

ADVOKATAS

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS

Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.

„Darbininko” Name (antros lubos)

866 W. Broawday, So. Boston.

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per mūsų prirodymą visuomet gausit pi-

giau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susizinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų parduavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukės, ir Lotus nežiurint kokioj Valstijojej norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentas, Apdraudžiam (Insurirama) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179.
Notary Public, Constable.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteiktus Amerikiečiams galimybės pasiuti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVONĮ 3 AR 4 DIENAS

Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiai laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybės išmokėti kam reikia gražinami siuntėju.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų \$11.25	400 litų \$42.50	700 litų \$73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

NAUJIENOS

1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir aušmintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo ausilpasėjimo strėnų, kraujų valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sudėysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarinsime kuogeriausiai. Pateikiame geriausius daktarus per telefoną visai udykai.

D. CABITT,
BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

NAUJAS SĄVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRASTIS.

“VARPAS”

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. \$2.00

Pusei metų 1.00

Užsienyje ir Lietuvoj met. 3.00

Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk “VARPA,” kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Idėk į konvertą dvidolerinę (\$2.00) ir pasiųsk “Varpo” Administracijai, o gausi jį.

“V—A—R—P—A—S”

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$245,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį “Tėvyne” devynai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.

Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

“VIENYBĖ”

LIAUDIŠIOS UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų “Vienybės” kompletus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoją pagarsėjusią pas amerikonus “Five Foot Book Shelf” išleistą Harvard universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery “Vienybės” kultūros turtas dėdėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas ir diena. O už juos gausite “Vienybę” kas antra diena ir džiaugsi tės kas diena.

VIENYBĖ

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Mikas Petrauskas.

Kelionės Bruožai.

(Pabaiga)

Liepos 25 d. Buvau Užsienių Reikalų Ministerijoje ir atidaviau įteiktą man diplomatinį paketą. Daviau telegramą Duseynsna broliui Kiprui, kad jau esu Kaune.

Liepos 26 d. Rytė 9 val., laive „Vytis“ išvažiavau Bruožosna, kur mano sunus atostogas turi. Paėmęs sunų, grįžau Kaunui visai vakarė vėl Lietuvos Viešbutin.

Liepos 27 d. Apžiūrėjau Kauną, kaip ką atlankau. Apžiūrėjau Meno Mokyklą, kurią veda dailininkas Justinas Vienožinskis, Neo Lithuanijos Bendrabutį, kurio statomas jau antrąs aukštas. Vakare atvažiavo ir Kipras.

Liepos 28 d. Kelios dienos kaip grįžio iš Italijos. A. Sodeika, buvo užėjęs pas mane. Lankiausi Lietuvos Banke. Mačiausiu su švietimo ministru, su p. M. Sleževičium, „Lietuvos žinių“ Redakcija, „Krivulės“ Redakcija, su daugeliu savųjų senų draugu. Apžiūrėjau valstybinę operą. Vakare buvo užėjęs pas mane dailininkas Antanas Aleksandruvičius. Mačiausiu su dailininkais A. Varnu, A. Zemačium, prof. Keistučiu Šliupu, p. M. Šalčium ir daugeliu kitų.

LONDONO PARODA.

Krašte Londono miesto, Wembley vadinamo, angliai įkurė paroda. Matyt, Anglijai rūpėjo priartinti prie Anglijos savas kolonijas. Kolonijos pasirodė ir puikiai ir, mano rėžtu tariant, geriau už pačią Angliją. Kolonijos užpylė savus paviljonus įvairiaisiais burgujymais. Anglija pasistengė parodyti savąją industriją. Kad aprašius priderančiai Wembley parodą, tai reiktų išdažyt gerą puskvortį rašalo.

Svarbiausiais Anglijos paviljonas — Industrialis rumas — skyriais: chemijos išdirbiniai, vilnų, vatos, šilko, įvairių audmenų, laikrodžių, gazo, statybos, muzikos instrumentų, įvairių moksliskų, medikalų ir fotografijos aburdų, popieriaus, valgio ir gėrašų, tabako, rubero. Nobelio industrialis skyrius, visokių pabrėklių ir namų rėdai reikmenų, žaislams padargų, tyčių ir sporto pakaneveikių, puodų ir stiklų, įvairių batų, odos, baldų, įvairių rakandų ir audinui reikmenų, aslai kylimų, pramonei įvairių patogumų ir patobulinimų knygdystės skyrius ir įvairių linių audinių iš škotijos ir Irlandijos ir daug kitų dalykų.

INŽINERIJOS RUMAS. Čia išstatyti visoki dalykai namų ir laivų, elektros, visokie modernio mokslo išradimai, motorai, traktoriai, aero-inžinerijos dalykai, X-Ray aparatai, kinematografai ir tt.

MENO RUMAS. Čia stebėtinai to paviljonu apšvietimas. Čia randasi tapytų paveikslų ir išstatyti skyriais nuo įvairių šalų, kurias Anglija valdo, kaip tai: Indijos, Kanados, Australijos, Pietinės Afrikos ir Burmos, Naujos Zelandijos ir tt. Čia yra modeliai namų iš XVII ir XVIII metašimčių ir dabartinių laikų moderniški namai iš penkių ar šešių kambarių. Britanijos Dramos Lyga turi išstatiusi (lelmis) teatrų senų laikų ir dabartinių, viskas sutaisyta dailioje miniaturoje. Čia galima matyti knygų spausdinimas ir apdarymas. (Industrialiam skyriuje buvo popieriaus dirbtuvė nuo pradžios iki galų įrengta ir popierių daro ant vietos).

STADIUM. Tai didžiausia, pa-saulyje svetainė, nes turi 110,000 vietų. Ten susirenka padai- nuot parodos choras iš 10,000 dainininkų ir dainininkių ir jų

vartojamos gaidos, kartu sudė- jus, sveria 20 tonų. Anglija gi- riąsi, kad, girdi, Romos Kolizeu- mas talpino tik 55,000 žmonių, o Stadium du kart tiek. Bet pasta- tyte yra skirtumas, ir didelis skirtumas, nei Kolizeum dar ir dabar stovi, išstovėjęs 2,000 me- tu, o Stadium gal vargiai ar iš- stovės 20 metų, nes botonas ir dar visai plonas, tai ir geležiniai grobliai ilgai netesės.

Kiti paviljonai, kaip dar Aus- ralijos, daro didelį „biznį“ su obuliais, nes jų šiame laike obu- liai švieži ir jie parduoda į sava- tē apie 75 tonus tų savo obuliu.

Atveži tropiški medžiai, krum- mai, gėlės ir tt. ir po jų šakni- nimis, žemėje, pravesta elektriš- kas apsildymas, kad jų gyvybės palaikymu i davus atatinkamą šilumą. Gvinėja išdirbinėja lėkštes, puodukus iš tam tikros savo rū- šies šlynos, kuri nedužta. Čia Gvinijos paviljonas su puodų ir kitomis išdirbystėmis, nors ma- žas, bet įdomus. Meno skyriuje vystymuisi eilėje išdėstyti in- strumentai. Čia yra ir vina, In- dy instrumentas, ant kurio buk pirmutinė pradėjusi skambinti tai Krišnos žmona (500 metų ar daugiau prieš Kristų). Nigerios paviljone labai įdomūs jų šalies medžių išdirbiniai, labai jau gražūs medžiai, ypač mahonis ir riešuto medžių pliauskos ir išdir- biniai. Taipgi graži šilko išdir- bystė. Paviljonai Sudano, Ugan- dos, Zanzibaro ir kitų irgi įdo- mūs.

Pietinė Rodezija pasižymi agri- kultūra, ypač įdomūs kukuru- zai (kornai) — labai dideli, balti ir taipgi tamsiai rudi ar rausvi. Skyriai zoologijos ir mineralogij- os irgi gražūs.

Malajos paviljonas. Čia mato- si akin jų minaretai, tapyti ka- rališkuoju dažu — geltonu ir baltu. Čia įdomios žuvininkys- tės, kasyklų, agrikultūros ir gi- rininkystės pramonės.

Salos Kipro (Cyprus) pavil- jonas — pažymus vyninkyste ir eksportu visokių brangių kailių.

Palestinos paviljonas įdomus savo apelsiniais (orandžiais), ply- tomis (iš tam tikro molio), alie- jumi (kurio pramonė neseniai pradėta). Čia randasi koks tai Amuletas Nabuchadnezzar'o, kuris buk jį apsaugodavęs nuo nelaimių. Palestinos paviljone žmonės perkasi sau atminčiai tam tikrus stiklus, kuriuose yra uždarytas vanduo iš upės Jor- dano, iš alivos medžio mažos skrynutės, džiovinotos gėlės nuo Judajos kalnų, kriauklės (shells) iš Galilejos ežero ir tt. Biznis eina gerai.

Ceylono paviljonas turi gražią savo bažnyčią — Tooth ir Kan- dy, įvairių kolekcijų iš jų tyky- bos ir, žinoma, arbatą.

Yra pasilinksminimo daržas, yra virš 30 dideliausių restora- nų, kuriuose veikia visi pilna žmo- nių, salės šokių ir įvairių pasi- linksminimų, abelnai, kurkas daugiau triukšmo, negu Labano- re per „labanoripes“.

Yra išstatyta paprastųjų ledų dirbtuvė, duonos kepykla, kur keli žmonės tik sau vaikščioja, o viskas eina mašinomis ir ubas kepa apie 10,000 kepalų duonos ir kepa be paliovos.

KAUNAS.

Apie Kauną sakysis trumpai: Kaunas labai daug pagerėjo. Kur buvo mėsai, tai šiandien — dėkui gen. Nagevičiui ir kitiems darbštiesiems vyrams — jau pu- kios gėlės auga. Šaligatviai pla- tinami perdėm ir gatvės gerokai pataisytos, — tai triusas majoro Jono Vileišio. Valstybės Operos runai irgi pagerinti, bet turėjo but daromi didesni. Yra pastaty- tų ir naujų namų su geresniais

žaisymais, negu pirma, bet gy- venimui vietų stoka ir tiek. Per- karščius Kaune gyvenimas nėra labai karštas, nes daug žmonių išvažiavusių į atostogas.

Šiandien, liepos 30 d., Kaune yra ir Dr. Jonas Šliupas. Po ligai jau pasitaisęs ir atvažiavo pas- ženą, M. Yčą, pasilsėti.

Generolas Stanaitis šiuo kartu sirguliuoja ir išvažiavo atostogų ir pasigydyti.

Abelnai sakant, tai Lietuvoje gyvenyti gerai, Kaune gyvenimas smagus, bet brangus, nors, ro- dos, produktai ir nebrangūs.

Liepos 30 d. Amerikos lietu- viams kauniečiai liaudininkai surengė širdingą vakarienę Ka- rių Klube. Viskas dėjosi dideliu malonumu.

Liepos 31 d. važiuoju Dusme- nysna, Trakų apskr.

MIKAS PETRAUSKAS.

Lietuvos Cenzura Veikia.

„Lietuvos žinios“ iš Rugpiučio 6 d. š. m. skelbia, kad sudarytoji prie švietimo Ministerijos kny- gų ir vadovėlių Tikrinimo Komisija savo darbą varo ir iš mo- kyklų knygynų išimamos visos laisvos minties turinio knygos. Minimosios Komisijos uždraus- ta įsileisti į mokyklas ir į knygy- nus Tėvynės Mylėtojų Draugijos išleista knyga 1905 metais ir pa- rašytą Varguolių Bičiulių „Kaimiečių Kova su Ponais.“ Ji turi 60 puslapių ir kainuoja tik 10 Amerikos centų.

Man bunant Lietuvoje pabaigoje gegužės š. m. buvo uždraus- ta švietimo Ministerijos Kultu- ros išleista knyga „Iš Tamsios Praeitės į šviesią Ateitį.“ Ir kaip tik spauda paskelbė apie uždraudimą šios knygos, tai per keturias dienas visuose Kauno knygynuose jau nebekilo nei vie- no egzempliorio: visi tapo žmo- nių, ypač jaunuomenės, išpirkti. Be abejo toks pat likimas bus ir su TMD. išleista knyga „Kaimiečių Kova su Ponais.“ Tik ka- žin ar Lietuvoje šio leidinio daug yra? Butų labai gerai, kad Lietu- vos knygynai pasistengtų įsigyti TMD. leidinių, ypač visų leidinių ir juos platinti. Taipgi but gera, kad ir Amerikos lietuviai pasi- stytų savo gininėms ir pažįsta- miams tarp kitų knygų ir šią už- draustą švietimo Ministerijos knyga. Ji gan pigi, tik 10 centų ir galima gauti visuose mūsų knygynuose. Sandariečiams reik- kia kreiptis prie „Sandaros“ knygyno ir tuoj gausite.

Mūsų visų priderystė platinti laisvos minties raštus ir knygas ir kuodaugiausia skleisti jų tarp Lietuvos žmonių. Lietuvos liau- dis kuogreičiau apsišvies ir pažintuos tiesą, greičiau atsikra- tys visų tamsos skleidėjų ir įsi- steigs pas save geresnes gyveni- mo dieneles.

J. Sekys.

Iš Musų Viskas, o Mums Nieko.

Po tokiuom atgalviu „Vie- nybė,“ No. 98, vedamajam straipsny, gana teisingai kalba nurodydama kaip Lietuvos lietu- viai meilingai šaukiąsi į mumis, kada tik jiems pririekia dolerių. Kada atsilankio koki misija pasir- rinkti sau dolerių, kaip jinai ap- gailestauja, kad su mumis netu- rėdą, kaip sugrįš į Lietuvą, nie- kad mūsų nepamiršti, stengtis palaikyti su mumis artimus ry- šius ir teikti mums informaci- jas, rašinėti į Amerikos liešuvių laikraščius įvairius straipsnius, aiškindami mums apie Lietuvos padėtį.

O kaip tai yra malonu, kada girdi iš Lietuvos vaikų, o ypač da savo vienminčių tokius kiltus pasizadėjimus, ir rodosi, kad

jiem viską atiduotum. Vienok tikrenybės taip nėra. Žadai, ža- dais ir pasilieka, pasikolektuoja dolerių, išvažiuoja ir užmiršta. Šiuos žodžius rašančiam teko kalbėtis su Dr. Alseika ir su mo- kytoju B. Žygeliu ir ką jie mum neprizadėjo, bet ar jie tuos savo prizadus išpildė? Ne, ir da syki- ne. Prisirinko doleriu, o jų prisirinko gana daug, išvažiuo ir užmiršo. Ir aš ne abejoju, saky- damas, kad tai yra nedovanoti- nas Lietuvos lietuvių apsilėidi- mas ir nenorėjimas palaikyti su mumis artimų ryšių teikiant informacijų nušviečiant Lietu- vos padėtį ir jos politinį stovį.

Jeigu mes lankėmės socialde- mokrato p. K. Bielnio ir Valst. Liaudininkų atstovų pp. Žygelio ir Natkevičiaus prakalbose ir da nepamiršome tų prakalbų temas ir turinio, mes žinome kaip kal- bėjo social-dem. atstovas K. Bielinis apie Lietuvą, jos padėtį, nurodydamas social-dem. sie- kiųs, kad gavus daugiau iš ame- rikiečių doleriu ir tuom pačiu sykiu veda propagandą už Lietu- vių Socialistų Sąjungą čia Ame- rikoj, ko mes nuo savo vienmin- čių nė išprašyti negalėjome. At- rodo, kad jiem Sandara buvo svetima ir jie nematė reikalo už- ją vesti propagandą, nežiurint kad Sandariečiai daugiausia kloja dolerius.

Aš nenoriu ir nevedu agitaci- ją prieš mus vienminčius Valst. Liaud., nes mes juos kaip rėmi- me, taip ir remsime, pagal savo išgalę. Aš tik pažymėju, kaip faktą ir noriu, kad tas faktas jų butų pastebėtas, kaip lygiai no- riu, kad jie susiristų su mumis artimesniais ryšiais ir teiktų mums per mūsų spaudą daugiau žinių, daugiau informacijų iš Lietuvos.

Balandėlis.

Hartford, Conn.

Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 46 kp. susi- rinkimas įvyks rugsėjo 12 d., Labor Lycoun svetainėje, 29 Lawrence St., Hartford, Conn. Pradžią kaip 7 val. vakare.

Gerbiami Sandariečiai ir San- darietės, malonėkite visi atsilan- kyti į susirinkimą, nes yra daug labai svarbių reikalų aptarti. Yra atėjęs iš Centro laiškas su didelėmis naujienomis. Taipgi repanirškite duoklės užsimokė- ti, kurie nėsate dar užsimokėję. Ateidami atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie Sandaros. Susirinkimo nė vienas neapleis- kite.

G. Levišauskas.

Paterson, N. J.

Iš mūsų miestelio mažai mato- si žinių, nors dabartiniu laiku turėtų buti kiekvienam „Sandar- os“ numerį rašoma. Nes šiomis dienomis tapo iššauktas Pater- sone šilko audėjų generalis streikas. Rugs. 12 d., kaip 10 val. iš ryto darbininkai užpildė gatves. Kaip 2 val. po pietų buvo sušauktas masinis mitingas, kur iš raportų paaiškėjo, kad 160 dirbtuvių išėjo ant streiko. Rap- portuojant pridūota dar 10 dirb- tuvių, kurios taippat pasekė pir- mesnes.

Nors oras pasitaikė labai pras- tas, bet mitingas buvo gana pa- sekmingas. Buvo keletas kalbė- tojų, anglų ir italu.

Kaip praneša anglų spauda, tai darbininkai pradėjo streiką rugs. 8 d. ir išėjo ant streiko apie 9,000 darbininkų.

Jau buvo ir susirėmimų. Buvo eita pas miesto majorą. Daug ko pramanyta ant streikierių. Esą, streikas esąs nelegalis, nelaiku iššauktas, buk farmeriai sukėlę streiką ir tt. Bet, žinoma, darbi- ninkai laikysis, kol laimės. Pa-

tartina visiems darbininkams laikytis iš vieno ir neklusyti, kas sakoma prieš streiką.
Šilko Audėjas.

Prašome

Sandariečių, „Sandaros“ skai- tytojų arba šiaip Amerikos lie- tuvių, kas turite sceniškų veika- lų „GYVIEJI NABAŠNINKAI“ ir „GENOVAITĖ“ ar po vieną knygutę ar po daugiau, malonė- kite man parandavoti arba par- duoti, bus užmokėta sulyg rei- kalavimo, nežiurint, ar knygu- tės naujos ar senos, siųskite se- kančiu antrašu:

K. J. PAULASKAS,
327 E St., So. Boston, Mass.

BIZNIERIAI, GARSINKI- TES „SANDAROJE.“

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIŠKAS DAKTARAS (rydo visokos ligos) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Mūsų Daryti Paveikslai
Visiems Patinka.
JURGIS STUKAS
Fotografas.
Padarome dailius paveiks- lus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom viso- kios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.
453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

John F. Concannon Co.
LIETUVIAI SAVININKAI
PETRAS ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS.
Geriausio visokios rušies toniko išdirbėjai. Ant pareika- lavimo pristato visur.
92 A St., kamps Third Street, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 3290-W.

Kam Naudoti Castor Oil Kad
TAK-A-LAX
Toj linijoj liuosutojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.
MUTUAL PHARMACAL CO.
8 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

Pleiskanos sunaikina — Ruffles atgaivina!
Kaip vanduo nuolat įšaldamas ant akmens šmūs duobė, taip ir pleiskanos, nors išlito bet tikrai, sunaikina plaukų šaknis ir yra priežastimi plaukų suplūnėjimo, kurie su lai- ku pasiduoda nuplikimui.
Nepriešikite šitokio atstikimo prie savęs! Naudokitė
Ruffles
tuojau, kai tik pastebėsite pleiškanų-tų nevarytų baltų lupnelių pirmą pasirodymą. Bonka 60c. aptiekose, arba už 75c. prisiunčiame stačią iš dirbtuvės.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.
Geriau leisk kudukii verkti, negu pripildyti ji su narkotikais nuodais, kad „apmalšinti“ jo skausmą paeinanti nuo netvarkoj esančių vidurių.
Dar geriau—duokite jam truputį
BAMBINO
tyriausio, saldaus-skonio, tikro vidurių paluosotojo. Jame nėra svajalų. Nėra narkotikų nuody. Jis yra tik lengvai veikiantis kombinacija, pada- ryta iš dargovių išsukny, kuri pagelbsti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėšlungio. Kudukiai mėgsta jį. Jie net prašo daugias.
Jūsų aptiekorius parduoda Bambino—50c. už bonką, arba pasiųskite tiesiai į laboratoriją.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

“BITE”
Juokų ir Satyros Mėnes. žurnalas.
Žnote, kad Bite visuoimet renka saldų medų, tad ir ši „BITE“ vi- suomet surenka saldiūs juokus, kur kiekvienas beskaitydamas link- smai nusijuokys ir išblaškys savo nuobodulį.
Tad prisijusk tik \$1.00, o užtai „Bite“ 12 kartų per metus atlieks į Tamstos namą atnešdama sal- daus juoko pasaldinimui Tamistos gyvenimo. „Bite“ pavienis numeris 15c. Užsakymą siųsk sekančiu an- trašu: (34—37)
“BITE” PUBLISHING CO.
598 Broadway, So. Boston, Mass.

DIDŽIAUSIA PLUNKSNŲ ĮSTAIGA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

Mes parduodame plunksnas rusų pačių padarytas, ir nesu- gadintas nuo ilgo gulėjimo. Mes galime pasiųst visas plunksnas, sutaisytus visus sampelius ant prašymo. Mes išsiunčiame plunk- snas į visas dalis Suv. Valstijų. Rašyk šiandien su pasitikėjimu didžiausiai plunksnų pramonės sankrovai. (35—38)
ALBERT STETZ,
Key No. 5.
138 Passaic St., Passaic, N. J.

Tu Negali Išvengti!
Kankinančių žvaizdų nevalgijos. Skausmų ir dieglių reumatizmo. Nesmagumų staigus persalimo. Skandžių, traukiančių, į padukima varančių skausmų, kuomet skauda danti, diegia ausi ar skauda galva, jei nepamaisini apie
DR. F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

MOTERŲ SKYRIUS

NEPAPRASTAS SUBRUZDIMAS.

Tik užėmus vietą naujam redaktoriui, pasipylė įvairūs klausimai, Moterų Skyriuje, kuriais domėjasi daugelis moterų, kaip ir vyrų. Nes mes gerai žinome, kad M. S. ir vyrai labai žingeidžiai skaito, kaip kada ir vieną kitą straipsnį parašo.

Jauną Redaktorių reikia pagirti už jo pastangas. M. S. padarant patraukiančiu, kadangi pas Amerikonus, panašūs skyriai yra labai žingeidūs moterų klausimais, tai kodėl ir mūsų nepasekti gerų pavyzdžių? Mes turime labai daug ir gana svarbių klausimų dar visiškai nepajudintų.

Užduotasis klausimas "ko dėlei moteris negali išsivirti? skrybėlė?" Čionai jau reikia pagalvoti, ar tik ne mėgina p. redaktorius iširti "moterišką silpnumą" ar taip sau nori per kruokį patraukti?

Kaip minėjau, kad turime daug klausimų, tai skrybėlės pirkimas, šios gadybės moteriai neturėtų jokios prasmės, nes kiekviena moteris turėtų bent kiek senso, nepašvės nė dienos, ne valandos pasidominti skrybėlės, žinodama kokiu jai reikalinga, nusipirkti penkias minutes.

Kuri pašvenčia visą dieną skrybėlės pirkimu, tai, kiek laiko tokia moteris užtruks pietus išvirti? Šie esančių klausimų pavelykite ir man vieną statyti: Ar nebutų praversti žinoti, kokius rašius mūsų moteris skaito, kokius negausti skaityti, ir kokie būtų naudingai skaityti?

Nuo savęs pasakysiu, ką aš mėgiu skaityti pirtroje vietoje, garbingų žmonių biografijas, antroje, visus gerus raštus, iš kurių gali būti ko naudingo pasimokėti.

J. Mikciminienė.

NAUJAS KLAUSIMAS.

Mūsų klausimas apie skrybėlę nepavyko, nes tegavome nuo trijų moterų atsakymus, tuomet pirmą paklausimą gavome kelis sykius daugiau. Dabar paduotame naują klausimą. Jį paņme iš Bostono "Suvargusios Moteris," kuri praeitą sykį nusi-skundė, kad jos ir jos vyro budas visai nesutinka. Tat dabar bus toksai klausimas:

Ką moteris turirdaryti, kad sutiktos su tokiu vyru, kuris nemyli to, ką jį nymi? Ar jį turi nusileisti ir daryti taip, kaip jis nori; ar jį turi priversti jį daryti taip, kaip jį nymi? Jei taip, tai kaip tas geriausia padaryti? Šitas klausimas yra labai svarbus, nes yra daugelis šeimynų, kurių vyru yra vienoki norai, o moters — kitoki ir dėl to pasitaiko daugelis nesūsipratimų. Tokios šeimynos, kaip vyras, tai ir moteris turi prisitaikinti vienas prie kito. Bet jei vienas taikosi prie kito noru, o antras nę kiek nesitaiko, tai kaip tada daryti, kad išvengus nemalonių?

Visos moteris ir merginos bandykite atsakyti į tą klausimą, nes tai labai svarbus klausimas. Visos parašykite nors po keletą eilučių, ką jūs manote apie tokias šeimynas? Kaip būtų galima padaryti jų gyvenimas malonus? Tuojau rašykite atsakymą, nieko nelaukę. Už kokių trijų savaičių pradėsime talpinti visų moterų atsakymus į tą klausimą.

28 METŲ MOTERIS. (Pabaiga) LAISKAI.

Brooklyno "Senele" rašo: "Sandaroje" yra klausimas ar jaučia nuobodumą moteris pagyvenus 10 metų su vyru? Lig

butų nerimtas klausimas, bet pamislijus į gilesnį gyvenimą, tai gerai tokie klausimai. Aš sprendžiu iš karaliaus šešių sužieduotinių, kaip jos visos skirtingos atsakyme, taip ir moteris bus skirtingos savo nuomonėse kas link ženoto gyvenimo.

Aš papasakosiu apie savo šeiminių gyvenimą. Aš esu jau 28 metai, kaip ženota, bet man rodos, kad tik metai kaip vedžiau. Jokio nuobodumo nejaučiu ir noriu gyventi dar tiek, kiek atgyvenau. Ir kogi nubodauti? gyvenk ir norėk. Turiu keturius vaikus, kurie yra, kaip mes norėjome, kad būtų. Tai dvi mergaitės ir du vaikai. Nes mes taip norėjome ir taip buvo. Vaikai gudrus, geri darbuotojai visuomenėi. Žodžiu nėra kada nuobodauti ir liudėti. Meilė ta pati, kaip pirmiau. Dabar romansuojame, kaip kad jauni romansavome; jokio nuobodumo nejaučiu, ne tik aš, bet ir mano vyras. Nes tikime į tikros šeimynos gyvenimą.

Aš nesivedžiau vyrą, kad galėčiau išdykauti. Bet vedžiausi, kad turėti gerą šeiminių gyvenimą ir užauginus keletą vaikų; kad mums mirus liktų vaikeliai mūsų vietoj ir palaikytų musų.

PITTSBURGH, PA. Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 36 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo-Sept. 7 d., nedėlios vakare, 7:30 val., L. M. D. svetainėje. Visi Sandariečiai malonėkite da-

Naujas Išradimas

Deksnio Galinga Mostis, kurios visas pasaulis per šimtus metų laukė, tai jau yra GATAVA.—

Deksnio Galinga Mostis yra sudaryta iš visų kraštų pasaulio gierių visokių medžių aliejų, šaknų, žolių ir tt.

Savo galybe sunkiasi per skurą ir dirbsi į kraują ir buna žmogaus kune per 10 dienų, tai tokiu būdu išskirsto kraują ir išima visokius skaudėjimus, kaip tai: Reumatizma, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimus, Dusulį, Galvos skaudėjimą, Šaltį ir taip visokius skaudėjimus (tik ne ronas).

Garsinam visam pasauliui atvirai ir teisingai, už kurias pasaulis iudija ir dėkavoja už jų teisingumą. Tukstančiai žmonių yra išsigydyę, o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek jį pati sveria sulig naudos gydymu. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00.

Reikalaujam Agentių ir Agentių dėl pardavinėjimo mūsų naujų gyduolių. Rašykite dėl platesniū informacijų: DEKSNIS OINTMENT CO.

P. O. BOX 352 — 352 518 Main Street, Hartford, Conn., U. S. A.

Štai KA MUMS ŽMONES RAŠO ŠIMTUS TIKŲ LAISKŲ SU PAREKAVONĖM APLAIKOM KAS DIENĄ IŠ VISU PASAULIO KRASTU.

Deksnis Ointment Co., Hartford, Conn. GERBIAMIEJI TAMSTOS:—

Aš 53 metų senumo turėju skaudėjimus per 2 metų rankose ir nugaroj. Panaudojęs jusų Galingą Mostį, dabar esu sveikas.

Ir mano moteris turėjo šone skaudėjimą, panaudojus kelius sykius Deksnio Galingą Mostį, dabar yra tikrai sveika.

Velinam kiekvienam Deksnio Galingą Mostį. Su aukšta pagarba, Joseph Bogutski, 553 E. Main St., Plymouth, Pa.

Deksnis Ointment Co. GARBŪS TAMSTOS:—

Tariu širdingai ačiū už jūsų naują išradimą, kuris man suteikė sveikatą. Aš esu 65 metų amžiaus moteris, turėjau reumatizmą per 17 metų, buvau pas visokius gydytojus ir naudojavau visokias gyduoles kas ką tik sakė, bet niekas negebėjo, Pasipirkau jusų Galingą Mostį nuo vietinio agento, tik ką panaudojavau 7 sykius ir tapau tikrai sveika. Ir tariu ačiū už jūsų gydučių naudingumą.

Su pagarba, Anna Navietzky, 14 Stark St., Pittston, Pa.

Deksnis Ointment Co., Hartford, Conn. GUODOTINI TAMSTOS:—

Turėjau reumatizmą per ligas metus, buvau bandęs visokias gyduoles, bet pasekmių neturjau. Išgirdes nužmoniū pagyrimą apie jusų Galingą Mostį, parsitraukęs panaudojavu savaitę laiko, dabar suis esu sveikas ir tariu labai ačiū.

Dar aš prisimėnu jusų \$3.20 dėl 2-jų dėžučių Deksnio Galingos Mosties po \$1.50, nes aš siūsiu savo dėdei į Europą šitas stebėtinas gyduoles. Meldžiu kaip greičiau atsijsti.

Su aukšta pagarba, Tony Varano, 352 Arch St., New Britain, Conn.

Deksnis Ointment Co., Hartford, Conn. GARBŪS TAMSTOS:—

Turėjau skaudamą koją per 4 mėnesius, panaudojus jusų Galingą Mostį 3 sykius ir tapau sveiku ir tariu ačiū labai.

Su guodone, Feliksas Čekutis, 1029 Page St., Manchester, N. H.

Pasargu: Nuo visokių apgavikų, žiūrėkite, kad būtų toks pakeiklas ant dėžutės ir toks pat parašas kaip čia yra.

Iškirpk šį kuponą ir pasirašyk vardą antrašą ir siusk musm. Kaip gausi gyduoles, tada užmokėsi.

Vardas, Pavardė, Gatvė, Miestas, Valstija.

šeimynos vardą, kad ji neišdiltų sykiu su mumis nuo šio pasaulio. Tat dar sakau, kad jau 28 metai kaip ženota, o atrodo, kad tik vieni metai. Vyras dėl manęs yra taip brangus, kad niekaip negalėčiau be jo gyventi.

Šeimynos gyvenimas yra garbingiausias ir švenčiausias pasaulyje. Tai kaip gi galima juo nubodauti? Juk tai būtų didelis prasižengimas, prieš prisiegą, kurią padarėm prieš altoriaus.

Taigi, kurie vedas iš meilės ir tikėdami į prisiegą, nežiurint kur prisiegą imtų teisme ar bažnyčioje, ar kur kitur... Aš pildau prisiegą ir esu laiminga ir noriu, kad mes abudu gyventume ilgai, ilgai.

PASTABA. Šiuom laišku tas klausimas užsibaigia. Iš atsakymų pasirodė, kad moteris didelė daugumoje nejaucia noro persiskirti su vyru sulaukę 28 metų amžiaus. Į klausimą dėl ko kaulrios moteris negali išsivirti skrybėlės, tilps atsakymai kitam numery. Jei kuri norite išreikšti savo nuomonę, tai pasiskubinkite.

lyvauti, nes per vasarą nelaikėm mitingų dėl karsčių. Dabar orūi atvėsus turime pradėti žuobuotis. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Iš Centro yra daug svarbių pranešimų.

F. Sekr. J. Virbickas.

KIEKVIENAS SUSIPRA TĖS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

Del Silpnų Vyrų.

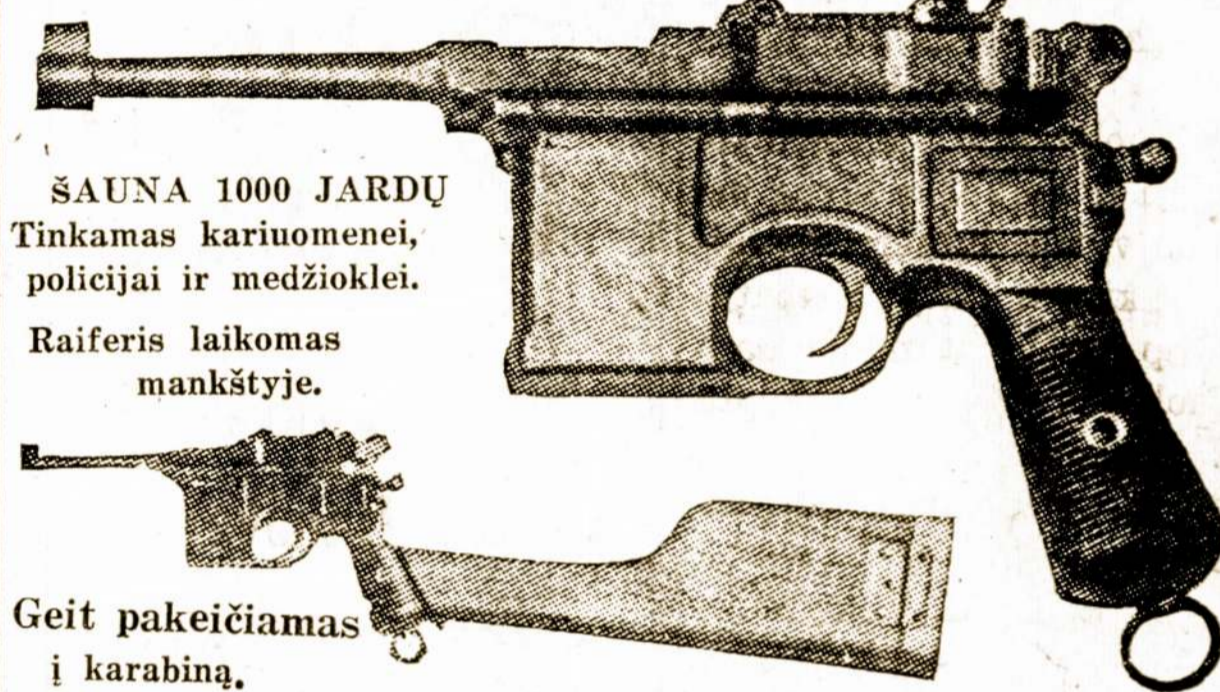
Silpni nervuoti vyrai gali gydytis namie su labai paprastoms gyduolėms vartojamoms per 30 metų. Jeigu kenciat nervų silpnumą, nustojimą tvirtumo, įstų prostatišką suirimą, nemiegojimą, tai turi vartoti šitas gyduoles, kurios pataisyta tave labai greitai.

Kad įtikrinus tamistą, kad šita gyduolė yra gera kaip mes sakome, mes pasiūsim tamistai 15 dienų išbandymui \$2.00 vertės gyduolių už prisijusim mums 50 centų už persiuntimą.

Parašyk savo vardą, adresą ir siusk mums šiuom antrašu: NOVO COMPANY, Dept. 44, P. O. Box 3, Brooklyn, N. Y.

Garsiausi Pasaulio Europiški ir Amerikoniški Automatiški Pištalietai ir Revolveriai už žemą kainą!

ATYDA! Tėmykite visi, nepaprasta prekė inportuotų šautuvų. MAUSER PRISIPILDANTIS RIFLE IR PIŠTOLETO KOMBINACIJOJ. Oficerio modelis, 5 1/2 colių ilgio vamzdis; 10 šuvių.

ŠAUNA 1000 JARDŲ Tinkamas kariuomenei, policijai ir medžioklei. Raiferis laikomas mankštyje. 101—Vokiško oficerio modelio, 9 kalibro, (.354) įnaudoja reguliarius 9 mm Luger automatiškus patronus) 5 1/2 colių vamzdis, užtaisomas per 500 jardų šauti. Su medžio makštimis ir tt.

Tas šautuvas užima labai aukštą vietą pasaulyje, buna labai daug naudojamas kaip kariškas šautuvas Rusijoje, Italijoje, Turkijoje, Indijoje, Kinijoje, Vokietijoje, etc. kaip pasekingas ginklas, (tai tikras vokiečių policijos šautuvas) jis yra gerai pagamintas ir lengvas. Jį daugiausiai naudoja medžiotojai taikiam šovimui ir patogiam nešiojimui, nes galima į kišene idėti. Su juom galima nušauti: briedžius, vilkus, meškas ir tt. Didžiojo karę buvo naudojamas kaip Luger, nes tvirtai padarytas ir šauna 2000 jardų tolimu.

Pištalietai su visais jam reikalingais daiktai ir makšči

Kaina \$29.95 100-9 mm patronų Kaina 4.50

"NAUJAS SLAPTAI POLICIJAI SPECIALIS" 5 col. vamzdis, jureviška rankena, Geras prie diržo revolveris.

105— Šis su 5 col. vamzdžiu revolveris yra geriausiai šaunantis, padarytas S. V. iš geriausio plieno. Gerai padarytas ir greitai šauna. Naudojamas vienam arba dviem veikimams, saugiai uždaromas, užpatentuotas geg. 22, 1917. Kulkos automatiškai išpuola. Yra tokis kaip čion parodoma. Jei nori gero revolverio, tai reikalauk šio, parašyk, ar nori nikeliuota ar melyną. Jis ima regulierius Rim Fire 32 ir 38 kalibro S & W Center Fire patronus.

22 kalibro revolveris KAINA \$13.25 38 kalibro revolveris, KAINA 14.50 38 kalibro revolveris, KAINA 16.25 100-22 kalibro patronų .55 100-32 kalibro patronų 2.50 100-38 kalibro patronų \$3.10

GARSUS PASAULIO "MAUSER" PATS PRISIPILDANTIS AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

103— Saugus vartoti. ar pilna ar tuščia, kada paėmęs į rankas jauti buna pilnas, spragė nusiglaudus tai yra labai geras daiktas, nes su neparodančiais tokio ženklų buna daug nelaimių. Jo magazinas 25 kalibro pištalietai, 9 šuvių, o 32 kalibro 8 šuvių. 25 kalibro pištalietai, Kaina \$13.95 32 kalibro pištalietai Kaina \$14.95 EKSTRA MAGAZINAS 25 kalibro \$1.75 EKSTRA MAGAZINAS 32 kalibro \$1.75 100-25 kalibro patronų \$1.90 100-32 kalibro patronų \$2.40

102— Naujas lengvas šautuvas, specialiai darytas dėl policijos departamento. Dubultantvi veikiantis, tvirtų priemu, išmetantis cilindris, kuris padaro saugumą nuo nelaimių. 38 kalibro 4 colių ilgumo vamzdis ir 32 kalibro 3 1/4 ir 4 1/4 colių vamzdis, marginto medžio rankena mėlynos spalvos Kaina \$18.50 100 patronų 38 kalibro 3.10 100 patronų 32-20 kalibro 3.60 MAŽAS HAMERLES REVOLVERIS 104— Šis tai mažiausias revolveris ką yra padarytas. Šaunamas 22 kalibro patronais. Trumpi patronai, gražiai apdarytas, turi automatišką išmetėją ir sulenkiamą spragę. Galima nešiotis veskės kišeniuje arba moterų rankinėse krepšėse. KAINA \$5.75 Peardl rankena 2.00 100 patronų 22 kalibro trumpu .55

TIKRAI POLICIJINIO MODELIO 107— Luger automatiškas pištalietai yra naudojamas nuo 1900 m. Pasirodė, kad yra geriausias dėl policijos ir medžiotojų. Paklausk pas karininką, ką jis mano apie Luger? Jį naudoja motorcikliū policija gaudanti automobilijų banditus, nes jis yra gerai padarytas ir toli šaunantis. Padarytas iš sietet geležies (13 col.) magazinas atsidaro guzikutį paspaudus, paskutinį šuvį iššovus parodo, kad tuščias. Iš jo galima pasidaryti ir didelį šautuvą, kas duoda parankumo tvirtiau laikyti ir toliau šauti. Jis patogus medžiotojui, nes lengvas. Jis turi tiek įjegos, kad galima nušauti Briedžius, Vilkus, Meškas ir tt. KAINA \$19.50 100-30 kalibro patronų \$3.80 Inportuota karvės skuros makštis 1.50 Daiktai pakeitimui Luger į Raifelij 2.75 Ekstra Magazinas 3.00

KAIP UŽSISAKYTI. Iškirpk reikalaujamo paveiksla, išpildyk kuponą ir pridėjęs \$1.00 de- pozito siusk mums. Mes pasiūsimė jums reikalaujamą paštą arba expressu C. O. D. Užmokėsite likusią sumą gau dami siuntinį. Dept. A-117. V. A. DANIELS, HICKS BUILDING, SAN ANTONIO, TEXAS. GERBIAMASIS:— Aš prisijunčiu \$1.00 de- pozito siusk man daiklą N... , sykiu su... patronais. Aš sutinku užmokėti likusią sumą gaudamas siuntinį, paštą ar expressu, kada man bus atnešta. VARDAS..... GATVĖ ir No..... MIESTAS ir Apielinkė..... VALSTIJA..... VISKAS GVARANTUOJAMA. Mes absolučiai viską gvarantuojame, kas yra šiame kataloge, kad yra gero materiole, nauji ir tikrai cokie kaip iliustruoti. Mes gvarantuojame, kad mūsų daiktai jus busite užganėdinti. Duoda- me jums progą iširti, kad daiktas yra vertas tuo kainos, kurią mokėjote. Jei gavęs nebūsi užganėdintas, tai mes jums pakeisime kokį norėsite arba pinigus sugrąžinsime. V. A. DANIELS, HICKS BUILDING, SAN ANTONIO, TEXAS.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukės, bižnius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigus, perkam ir parduodam MORGICIUS. Apdraudžiame (Inšurinom) visokią turtą nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiam greitą ir teisingą patarnavinimą. Taigi visais virš- minėtais reikalais kreipkitės pas OLSEN'S REALTY COMPANY

409 W. Broadway, Room 3, Se. Boston, Mass. Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

1924

"KANKLĖS" nemano paliautėjusios ir to dėlei dabar leidžiama nauja "Kanklių" knyga už trejus —1922-3-4 m. TREJŲ METŲ "KANKLĖS" spauzdinamos Lietuvoje ir kas užsiprenumeruos dabar, (pagiginta kaina), už DU DO- LERU, gaus "Trejų Metų Kankles," apie Kalėdas. Piningus siusk pašto money orderiais šiuo adresu:

MIKAS PETRAUSKAS,

Laisvės Alėja, 60, KAUNAS, Lithuania.

KISENINIO MODELIO 32 KALIBRO INPORTUOTAS AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

106— Išimamas ran- kėnoj magazinas, kuris laiko 8 patro- nus, vamzdis 6 1/2 co- lių, sveria 10 uncijų. Šis pištalietai gražiai balansuotas ir gerai pa- darytas, labai lengvas vartoti, smarkiai šaunantis ir užrakinamas saugumui nešiojant. KAINA \$8.75 32 kalibro pištalietai KAINA 9.75 EKSTRA MAGAZINAS 25 kalibro 1.50 100-25 kalibro patronų 1.50 EKSTRA MAGAZINAS 32 kalibro 1.90 100-32 kalibro patronų 2.40

ORIGINALIS VOKISKAS "LUGER" (Paramellum) AUTOMATIŠKAS PIŠTALIETAS.

30 kalibro (7.65 mm) 3/4 vamzdis, 9 šuvių.

Naudojamas po visą pasaulį kaip greit veikiantis ir saugus. Naujaisiais modelis, neša 1800 j. toliau.

107— Luger auto- matiškas pišto- letas yra naudoja- mas nuo 1900 m.

Pasirodė, kad yra geriausias dėl policijos ir medžiotojų. Paklausk pas kari- ninką, ką jis mano apie Luger? Jį naudoja motorcikliū policija gaudanti automobilijų banditus, nes jis yra gerai padarytas ir toli šaunantis. Pada- rytas iš sietet geležies (13 col.) ma- gazinas atsidaro guzikutį paspaudus, paskutinį šuvį iššovus parodo, kad tuščias. Iš jo galima pasidaryti ir didelį šautuvą, kas duoda parankumo tvir- čiau laikyti ir toliau šauti. Jis patogus medžiotojui, nes lengvas. Jis turi tiek įjegos, kad galima nušauti Briedžius, Vilkus, Meškas ir tt. KAINA \$19.50 100-30 kalibro patronų \$3.80 Inportuota karvės skuros makštis 1.50 Daiktai pakeitimui Luger į Raifelij 2.75 Ekstra Magazinas 3.00

Vietos žinios:

BAŽNYČIOJE POLITIKĄ VARO.

Sandariečių ekskursijos atgarsiai.

Ok tu Ekskursija, Ekskursija Sandariečių! Vyčiams tu sukėlei baisaus "triobelio." Dabar visur, ant visų lupų "Sandariečių ekskursija, Sandariečių ekskursija!" Ak! Ir "viežlybą" kunigėlių jinai palietė. Nagi, paklauskite, kaip dalyčiai stovi.

Šaukia į bažnyčią.

Sandariečių ekskursijoje susipažinau su jauna vyte. Už kelių dienų ji pasaukė mane prie telefono ir paplepėjus daug tusių žodžių, paklausė:

— You want go out tonight?

Aš prižadėjau ir vakare mudu išėjova. Ir ji man labai patiko.

Nedėlios rytą ji vėl mane pašaukė:

— Would you like to go with me to the church? — ji paklausė.

Mandagumo dėlei neatsikliau. Ir dabar džiaugiuosi, kad nuėjus ten į bažnyčią, nes pažinau su ja netikėtų dalykų. Nagi, paklauskite.

Zakristijonas, senberniai ir "Sandara."

Mudviem pasiekus lietuvių bažnyčią, smigo į mus gal šimtas akių. Nustebau, kad taip daug senbernių susirinkę į vieną abazą. Parupo man ką jie ten tokio bekalba. O gi visi kalbėjo apie "Sandarą" ir Sandariečių ekskursiją. Sudžiuvęs žmogutis, tai zakristijonas, pasakojo, kad jis turi "Sandarą" padėjęs už altoriaus ir jei kas norės, galės ją pamatyti po suma. Daugelis sakė, kad jie jau matė; bet daugelis dar norėjo pamatyti. Girdi, "Sandaroje" yra labai daug parašyta apie vytes.

Amerikoniška špyga.

Senberniams ten bestovint, prisartino jauna, daili, aukšta, biskį į priešakį palinkus, begalo graži mergina. Ir senberniai pradėjo į ją šaukti: "Petky, Petky, Miss Petky!" Esą ir jinai buvo Sandariečių ekskursijoje. Bet ta gražioji panele nė sustoti nestojo. Tik praėjus, parodė tam abazui amerikonišką špygą ir užlėkė kur choras randasi. O kitos mergaitės, kurios dalyvavo Sandariečių ekskursijoje, tai per kišenę lietuvišką špygą parodė savo storažievams, kurie ėda jas už tai, kad jos dalyvavo Sandariečių ekskursijoje.

Ant viškų.

Mano panelė vėliau pavadino užėiti kur choras gieda, nes ji turėjo giedoti. Čia, dievaž, maloni vieta. Mergaičių susirenka gražių ir smagių ir visos jos labai malonios.

Pamokslas apie Sandariečius.

Už kurio laiko išėjo sakyti pamokslą jaunas, laibas kunigas. Ir jisai pradėjo jaunimą barti, kam tas dalyvavo Sandariečių ekskursijoje. Taip pat liepė neskaityti "Sandaros." Girdi, reikia saugotis tokių žmonių. Daugiau kaip pusė mergaičių, kurios radosi bažnyčios chore, šaipėsi, kaip jaunas "tėvelis" taip kalbėjo. Ak! pasileidė tos vytės.

Visi į zakristiją.

Pamaldoms užsibaigus vėl susirinko burys senbernių. Visi, kurie dar nebuvo matę, nori pamatyti "Sandaros." Zakristijonas užėjo už altoriaus, bet "Sandaros" ten neberado. Tada jis pasakė, kad jis namie turi dar tris tos laidos "Sandaros." Tada didelius "buncius" plikagalvių nuėjo pas zakristijoną.

Kodėl vytės eina su Sandariečiais.

Pirmiau aš maniau, kodėl vytės važiuoja į Sandariečių, o ne

savo parengimus, jei tie pasitaiko ta pačia diena? Bažnyčią aplankęs, sužinojau. Todėl, kad pas vyčius nėra gerų vyrų, visi storažieviai. Kuomet pas Sandariečius randasi gražūs, malonūs, mandagūs, apsisvietę vaikinai. Dėl to vytės ir dalyvauja su Sandariečiais.

J. K.

PAVYZDINGA VYTĖ.

Viena iš pavyzdingesnių mergaičių vyčių tarpe yra geitonplaukė, p-lė Emilė Ramonauskaitė. Jinai dirba prie Lithuanian Sales Corporacijos. Ji pati nusipirka "Sandarą" ir galas nuo galo atidžiai ją perskaito. Mums reikia daug tokių susipratusių lietuvių, tada negrės lietuviams ištautėjimo pavojus. Garbė p-lė Ramonauskaitė! Kitam "Sandaros" numerį parašysiu apie kitą gerą vyte.

J. K.

VAIKŲ VAKARIELIS.

Simono Daukanto Mokyklos mokinių bus draugiškas vakarielis rugsėjo 6 d., subatos vakare, Lietuvių svetainėje, So. Bostone. Pradžią kaip 7 val.

Visi vaikai, kurie lankė S. D. M., yra kviečiami dalyvauti. Šiame vakarėlyje bus duodamas vaikučiams dovanos už atsižymėjimą mokykloje. Kviečiame atsilykinti ir vaikučių tėvus bei pašalinius vyrus, moteris ir vaikus. Ateikite ir patys pamatykite, kaip gražiai Simono Daukanto Mokykla išauklėja lietuvių vaikus. Vakarelyje bus dainų, raizikos ir deklamacijų. Neparleiskite jo.

S. D. M. Valdyba.

APLANKĖ BOSTONĄ.

P-lė Emilė Tataruniūtė, garsiausia apielinkės pianistė, iš Lawrence praleido keletą dienų Bostone. Buvo užėjus ir į "Sandaros" redakciją. Ji žada greitai pradėti tešti mokslą toliau.

RASTENIS PAGAVO LYDEKŲ

Nadas Rastenis buvo išvažiuojes ant ežerų žuvauti, kur jisai ko tik nepagavo už save didesnę lydeką. Mažesnių tai net kelias pagavo.

Gerb. Šliakys, buvęs "Sandaros" redaktorius, dar pasiliko prie ežerų žuvauti. Sako, jam patinka čigoniškas gyvenimas.

PRANEŠIMAS ALTS. MOTERŲ KUOPAL.

Šiuo mi skelbiame, kad susirinkimas A. L. T. Sandaros 78 p. (Moterų kp.) įvykis ketver-

Lietuviška Bučernė

Užlaikome šviežiausias ir geriausias mėsas ir kitokius valgomus produktus. Kviečiame apielinkės lietuvius užėiti pas mus, o suteiksime gerą patarnavimą

JUOZAS ALUKONIS,

Kampas N ir 5-th Street,

So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2679-W.

Muzikos Veikalai

Tik ką išėjo iš spaudos aštuoni nauji muzikos veikalai. Dainavimui su piano akompanemento.

Parašė A. BACIULIS.

1. Audra Prieš Dieną (Solo) \$1.00
  2. Žvaigždutė (Solo) ir Aušta Rytas (Duetas) ..... .75
  3. Oi, Dainos (Solo arba Duetas) ..... .50
  4. Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui) \$1.25
  5. Piemenelis (Duetas) ..... .50
  6. O, Laisvė (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .50
  7. Myhu (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .75
  - P. S. Imant visus veikus sukiu \$4.00
- Siusdami užsakymus, siuškite ir pinigų, išperkant pašto money orderį sekanciu antrašu:

A. BACIULIS,

P. O. BOX 16,

So. Boston, Mass.

ge 4-tą dieną rugs. (September) mėnesio A. L. T. Sandaros 7-tos kuopos Kliubo salėje po numeriu 327 E Street, So. Boston, Mass.

Didelis Barganas.

2-ju šeimynų stuba Water-town'e apie septyniolika metų senumo su visais šios mados įtaisymais, garo šiluma, elektros šviesa, Sun Parlor, vieta garage'ui, kaina tik \$9,300.00, inėsti \$2,000. Norėdami daugiau žinių, kreipkitės pas

A. J. NAMAJSKY,

Tel. S. B. 2340.

395 Broadway, So. Boston, Mass

Cambridge

Du namai, vienas 2 šeimynų, kitas 3 šeimynų, po 6 kambarius ir su garine šiluma, elektriko šviesos, su plazais puikioji vietoj arti Central skvėro. Savininkas turi greitai parduoti, todėl galima pirkti pigiai ir ant lengvų išlygų.

A. IVAS,

110 Tremont St., Boston, Room 508. Telephone Main 4007

Savoy Clothing Co.

201-207 Hanover St., Boston, Mass.

Krautuvė dėl Moterų ir Vaikų.

Moterų suknelės nuo 98 centai iki

\$14.98

Moterų Kotai vienodais lygiais kamieriais ir su gražių skurelių kamieriais, kaina nuo \$6.95 iki

\$24.95

Mergaičių Suknelės Suigamiskos suknelės (serge) Krepinės, šilkinės tinkamos kiekvienai pagal inėgimą, kaina

98c. iki \$6.98

Vaikų kotai visokios miros nuo 2 iki 16 metų, visokios rūšies, kaina

\$3.98 iki \$9.98

ant kiekvieno barganas.

Visokių rūšių ponioms ir panelėms ir kudikiams geras pasirinkimas visame.

SAVOY CLOTHING CO.

201 ir 207 Hanover Street

BOSTON, MASS.

(Arti Policijos Stoties N 1

Kviečiame visas sesutes Sandariečių prisibuti į šį susirinkimą butinai, nes yra labai svarbiu reikalų aptarti. Taipgi pasitarsime busimo žiemos sezono veikimo projektu, ir šiaip jau visokių kitų reikalų yra aptarti visoms mums reikalinga žinoti kas prieš mus stovi ateity padaryti. Kviečia Valdyba.

ALBERT C. HALEY

Sainų ir Vaizdų piešėjas ir dekoratorius.

Reikale kreipkitės:
23 Broadway,
So. Boston, Mass.
(35-38)

DIDELIS

PIKNIKAS

Regia Lietuvių Apšvietos Draugija, NĖDELIOJE, RUGSEJO-SEPT. 7 D., 1924. ANT ANTANO STARASTOS UKES, STOUGHTON, MASS. Norinti važiuoti troku, tikietus galite gauti Sandaros ofise ir Lietuvių Svetainėje.

Šis piknikas bus vienas iš geriausių ir gražiausių vietoj pirmu kartą šioj vietoj, prie upės, gražios girios ir pievų didelių uogynų. Norinti prisirinkti uogų ir grybų, galėsite jų čia rasti tiek kiek kas norės. Kas dalyvaus šiame Piknike, tai gerės šia vieta. Patogi žaidimams ir smagiai laiką praleist jauniems ir seniems.

Bus visokių valgių ir gėrimų. Taipgi bus speciališka lietuviškų dešrų, viško kas tinka skaniai pavalyti. TROKAI išeis kaip 10 val. ryte nuo Lietuvių Svetainės, kampsas E ir Silver Sts.

KELRODIS: Reikia važiuoti iš Bostono ir apielinkės į Stoughtoną prie Stoughton skvėro, nuo ten važiuoti Wayman St., iki Morton St., Morton St. iki Plain St., gauti West Street ir važiuoti iki 1212 West Street, tenai rasite Pikniką.

PASARGA: Jei lytų tai piknikas vistiek bus, nes yra gera vieta nuo lytaus apsaugoti. Kviečia RENGĖJAI.

DIDŽIAUSIAS NUPIGINIMAS

Proga dėl Visų!

DIDŽIAUSIAS SAVO RUSIES ISPARDAVIMAS ŠIAURĖS IR VAKARŲ BOSTONE, DABAR PAS:

S. MEYERS & CO.

217 ir 221 Hanover St., Boston, Mass.

Ateikit pažiūrėt. Rasite viską ką tik jus norit. 245 Siutai dėl jaunų ir suaugusių vyrų, kaina \$25.00 už

10.98

Gero svarumo labai geri vilnoniai (Blue Serge) Siutai geriausios rūšies už

\$25.00

Didelė daugybė darbinų Kelečių kaina \$3.00 iki \$3.50 už

\$1.98

Didelis pasirinkimas visokių augštos graidos vilnonių Kelečių, kaina iki \$10.00 už

\$5.00

Mūsų viršutiniai ir apatiniai marškiniai jauniems ir seniems vyrams yra didžiausiam pasirinkime, Kaklaraišiai, ir kiti visokie pirkiniai neapsakomos vertės bei rūšies gerumų yra visi bargano kaina.

Visi geriausio išdirbimo Siutai dėl jaunų ir suaugusių vyrų, kaina \$30.00, parduoda už

\$17.98

Speciališka ekstra svaršnondruči, gerai padaryti melynos suknelės vilnoniai kainuoja iki

\$30.00

kitos krautuvės parduoda po \$45.00.

Didelis latas visokių geriausio išdirbimo Suknelių, Kelinių kainuojančių \$5.00 už

\$2.98

Vaikų Siutai visi vilnoniai (serge) verti nuo \$12. iki \$15. už

\$8.98

Kepeliūšai ir Kepurės nuo 98 centų iki \$3.98

\$3.98

TAMISTA PIRK DAMAS PAS MUS TURESI SAU NAUDĄ, PASINAUDOK. NĖPAMIRSK ANTRAŠĄ.

MEYERS & CO.

217 ir 221 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

Lietuvių Drabužių Krautuvė

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Vientaučiai, kad eiti pas svetimtaučius, atitekt pas mus. Mes parduodame vyriškus siutus, overkotas, marškinius ir etc. Taipgi padarome siutus ant užsakymų. Patarnavimas teisingas ir mandagus.

BROADWAY TAILORING CO.

412 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ VALGYKLA

Mūsų Restorante gaminami visoki valgiai. Mūsų Restorantas yra vienas iš gražiausių ir švariausių. Kviečiame visus Lietuvos užėiti pas mumis, mes užtikriname, kad busit užganėdinti.

J. N. Saladka, ir Brooks, Savininkai.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

STOĞDENGIS.

(Rooferis)

Mes darome visokius ir taisome senus stogus. Darbą gvarantuojame ir padarome atsakančiai ir pigiai. Aš Ivaškevičiaus ir kitų lietuvių namų savininkų darbus darau suvirš per 15 metų ir kožnas namų savininkas gali manim pasitikėti kaip patyrusi stogdengis.

MARTIN ROOFING CO.

361 Broadway, So. Boston, Mass.
A. Ivas Real Estate Ofise.
Tel. So. Boston 0605.

NAUJAS

Išpardavimas

Jeigu norit sutaupti pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiūrėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvė, 167 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. S. B. 441

W. Newton 1468-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civilines ir kriminalines; padaro visokius dokumentus prie pirmo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. H. M. Landau

GYDYTOJAS, CHIRURGAS
18 Chambers St., Boston.
Tel.: Haymarket 1436.
Specialistas vyrų ir moterų slapty ir chroniškių ligų.
Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vakare. Nedėdieniais iki 5 v. vakare. Patarimai dykai.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akiu Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių. South Boston

Tel. So. Boston 278.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Malima susikaupti ir lietuviškai.
Ofiso valandos:
Rytas iki 2 val.
Po pietų 1 iki 4
Vakaras 6 iki 9.
556 Broadway, So. Boston

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuo mi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves apruvinu kogeriausiai ir už pigiausių kainą negu kiti. I apielinkės miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Diena ar naktį kreipkitės šiuo mi antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS,
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 0183-W.

820 E. Sixth St.,